

MOSKENES KOMMUNE

Foto av Lena-Britt Johansen

Budsjett 2019

Forord

Vedlagt fremlegges et konsekvensjustert budsjett for 2019. Budsjettet bygger på aktivitetsnivået i 2018 korrigert for presenterte tiltak.

Moskenes kommune har store økonomiske utfordringer. I hovedsak skyldes dette betydelige kostnader knyttet til området ressurskrevende tjenester. Egenandelen for dette området vil før eventuelle skjønnsmidler fra fylkesmannen, utgjøre ca 19 000,- kr per innbygger i Moskenes. Et slikt kostnadsnivå er urimelig og uhåndterbart for en hvilken som helst kommune.

For å sikre fremtiden foreslår rådmannen en offensiv tilnærming på utfordringene der nødvendig omstilling settes i system i et eget program, kalt **Full Kraft Forover**. Parallelt foreslås det forsterket politisk fokus for å få til endringer i den delen av inntektssystemet som gjelder ressurskrevende tjenester og som gir urimelige effekter for noen få kommuner.

Reine 21. november 2018

Steinar Sæterdal
Rådmann

Del 1 – Hovedtrekk i budsjettet

Hovedtrekk i budsjettet

Underdekning før tiltak og ekstraordinære inntekter er ca 17,5 mill kr.

Forskjellen mellom inntekter og utgifter i Moskenes kommune på budsjettet for 2019 før korrigeringer og tiltak, er ca 17,5 mill kr. Summen inkluderer manglende nedbetaling på akkumulert driftsunderskudd i 2018, på i alt 3,5 mill. Det er lagt inn ca 13,5 mill i økte kostnader. Antall årsverk er uforandret. Lønnsveksten for 2019 er anslått til 3,2 %. Eventuelle skjønnsmidler og mulige prosjekttilskudd er ikke hensyntatt og vil komme til fratrukk.

Et foreløpig og svært usikkert anslag på resultatet for 2018, er minus 5 - 9 mill kr. Usikkerheten er blant annet knyttet til interne prognoser, nivået på offentlige overføringer og bokført premienivå/utbetalinger på pensjon.

Ressurskrevende tjenester er den største utfordringen

Den største utfordringen for Moskenes kommune er ressurskrevende tjenester/brukere. I 2019 er kostnadene for dette området beregnet til 34,6 mill kr. Av dette er kommunens egenandel før eventuelle skjønnsmidler fra fylkesmannen, beregnet til ca 19,2 mill kr. Egenandelen utgjør dermed 15,9 % av forventede driftsinntekter på 120,7 mill kr i 2019. Nedenfor er det satt inn en tabell som viser utviklingen for de ressurskrevende tjenestene de senere år. Dersom regjeringens budsjettavtale med KrF blir vedtatt i Stortinget vil Moskenes få 0,3 mill kr mer i overføring fra Staten enn det tabellen nedenfor viser.

<u>Ressurskrevende tjenester</u>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	estimat	2018	budsjett	2019
Ant brukere	3	3	4	4	4	5	9		9		8
Brutto kostnader	9,9	10,4	15,0	18,7	21,5	24,0	33,5		35,0		34,6
- generelt tilskudd	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7		0,8		0,9
- toppfinansiering	5,2	5,6	8,3	11,2	10,7	12,0	15,0		15,0		14,5
Skjønnsmidler							2,4		2,5		
Sum tilskudd	5,7	6,1	8,9	11,7	11,3	12,6	18,1		18,3		15,4
Egenandel	4,1	4,3	6,1	7,0	10,2	11,4	15,4		16,7		19,2

Egenandelen er ikke håndterbar for en liten kommune og urimelig fordi kommunen i begrenset grad kan påvirke antall brukere og kostnadene for disse. Dersom Vestvågøy skulle hatt samme nivå på egenandelen som Moskenes, ville den totale egenandelen i Vestvågøy vært på nærmere 200 mill kr.

Ressurskrevende tjenester og de store negative økonomiske utslag området kan ha for små kommuner, er tema i statsbudsjettet for 2019. Moskenes arbeider derfor målrettet mot Stortinget for å få begrensninger i størrelsen på egenandelen for den enkelte kommune. Om engasjementet ikke lykkes under budsjettbehandlingen, vil problemstillingen bli fulgt opp etter nyttår mot fylkesmann og kommunaldepartement. Kommunens egenandel innenfor ressurskrevende tjenester er dimensjonerende for kommunens økonomiske situasjon og handlefrihet.

Kapasiteten i administrasjonen er kritisk lav og bør styrkes

Det er betydelige utfordringer i administrasjonen. Manglende kapasitet medfører fokus på «brannslukking», fører til mangelfull saksbehandling/forvaltning, utfordringer for arbeidsmiljøet og tidvis blir ikke nødvendige arbeidsoppgaver utført. Effekten er at strategiske og strukturelle prosesser som kan ha stor betydning for både inntekter og kostnader, får begrenset fokus. Situasjonen er ikke forsvarlig, den går utover lovpålagte oppgaver og bidrar til at driften blir unødvendig ineffektiv. Til tross for den krevende situasjonen er innsats- og endringsviljen stor blant de ansatte.

Som en del av en omstillingspakken foreslås administrasjonen tilført 1,5 nye årsverk. Det kan bli aktuelt å be om ytterligere et årsverk i løpet av året. Dette kommer i tillegg til mulige omfordelinger av arbeidsoppgaver blant dagens ansatte. I tillegg er det lagt inn 100 000,- kr i konsulenttenester. Eventuelle justeringer av bemanningen innenfor de ulike virksomhetsområdene, vil rådmannen komme tilbake til når konkrete planer for tiltak foreligger.

Det foreslås endret budsjettprosess for å gjennomføre nødvendige endringer

For å komme i balanse trengs det i tillegg til løpende inntekts- og kostnadstiltak, tyngre strukturelle endringer i hele den kommunale virksomheten. Administrasjonen har verken hatt tid eller kapasitet til å gjennomføre nødvendige prosesser, drøftinger med tillitsvalgte og oppsummerende vurderinger, før budsjettet fremlegges. Rådmannen foreslår derfor at underdekningen legges som en egen «innsparingspost», direkte under rådmannen. Målet er at underdekningen i løpet av året skal reduseres til null. Formannskap og kommunestyre, vil fortløpende bli forelagt status i pågående prosesser, samt de forslag til innsparings tiltak som er klar for politisk behandling. Rapportering vil bli gitt sammen med månedsrapporten. Det foreslås videre at kommunestyret hvert tertial gjør budsjettreguleringer, slik at effekter av vedtatte tiltak kan innarbeides i budsjettet.

Full Kraft Forover – omstilling i system

Kommunen kan ikke forutsette at egenandelen på ressurskrevende tjenester blir endret. Vi må derfor ha fokus på og legge forholdene til rette for, løpende kostnads- og inntekts-optimalisering, og større strukturelle tiltak. En aktiv, kreativ og konstruktiv tilnærming til utfordringene vil gi mulighet for bedre tjenester og økonomisk handlingsrom, samtidig som det vil kunne påvirke pågående prosesser for å få ned egenandelen, positivt.

For å gjennomføre nødvendige prosesser foreslås det etablert et utviklingsprogram; «Full Kraft Forover». Visjonen er å få Moskenes ut av ROBEK. For å sikre gjennomføringskraft vil rådmannen være prosjektleder. Programmet foreslås delt inn i tre trinn.

Trinn 1 – Utviklingsprosess for administrasjonen

- Etablere en kvalitativt god og forsvarlig administrativ plattform for nødvendig inntekts- og kostnadsoptimalisering. Dette foreslås skjedd gjennom:
 - Omrokinger av arbeidsoppgaver mellom dagens ansatte
 - Tilførsel av ny kapasitet/kompetanse innenfor juss, forvaltning og generell overordnet saksbehandling innenfor alle områder
 - Kjøp av ekstern konsulentbistand til å utforme løpende rapportering av drifts- og økonomidata.
- Det er viktig at trinn 1 av hensyn til neste trinn, blir gjennomført så raskt som mulig.

Trinn 2 – Gjennomgang av virksomhetsområdene, samarbeidsavtaler og andre forhold som påvirker kommunens inntekter og kostnader.

Gjennomgangen vil bli ledet av rådmann i samarbeid med aktuelle ledere for de ulike virksomhetsområdene. Gjennomgangen vil ikke bli begrenset til virksomhetsområdene men også inkludere eksterne leveranser og samarbeid av ulik karakter. Den vil heller ikke bli begrenset til større prosjekter, men også inkludere små/enkle tiltak som raskt kan gi økte inntekter og/eller lavere kostnader.

Politikere, ansatte og innbyggere i kommunen anmodes om å komme med konkrete forslag til små og store innsparingstiltak.

Eksempler på tiltak/prosjekter som kan være aktuelle i trinn 2 er følgende

- Gjennomgang av tilbud og ressursbruk knyttet til ressurskrevende tjenester med sikte på å opprettholde riktig standard til akseptabelt kostnadsnivå.
- Vurdering av antall stillingshjemler for leger herunder avtalen med Vestvågøy og Flakstad om felles legevakt.
- Skolens kantine, ressursbruk
- Brannvesen. I budsjettet er det lagt inn etter forslag fra brannsjefen en betydelig økning. Det er gitt beskjed om at kostnadsveksten må vurderes. Alternativt forslag fra brannsjefen foreligger. Så snart forslaget er blitt vurdert vil det forelegges for politisk behandling.
- Havn har vært et selvkostområde. Dette vil bli foreslått delt i to; Anløpsavgift skal være til selvkost, mens kaivederlag og andre vederlag knyttet til havn kan prises til «markedspris». Mulighetene for å gi lettelse i avgifter og gebyrer for lokalt hjemmehørende fartøy vil bli vurdert.
- IT-avtalen med de øvrige kommunene i Lofoten (x Røst og Vestvågøy) skal vurderes.
- Anbudsutsettelse av avgrensede funksjoner/aktiviteter
- Gjennomgang av arbeidstidsordninger, fleksitid, telefon og andre ordninger i organisasjonen.
- Vikarbruk i omsorgssektoren spesielt. Reelle kostnader Alternative måter å sikre lokal kompetent arbeidskraft.
- Reisekostnader og bilbruk
- Innkjøpsamarbeid
- Systemopplæring – administrative systemer – superbrukere

- Intensivert innsats for å søke prosjektmidler for å delfinansiere aktuelle prosjekter. I tillegg til skjønnsmidler har fylkesmannen og mange andre instanser, ulike tilskuddsordninger som trolig kan bidra til finansiering av nødvendig utvikling i Moskenes kommune.
- Elevtallet i skolen forventes å gå ned fra ca 90 til ca 70. Hvilke effekter får det for kommunens kostnadsnivå?

Trinn 3 – Sikre fremtidsrettet tjenesteproduksjon

Trinn 3 skal sikre at fremtidig tjenesteproduksjon forblir kvalitativt god, og fortsatt skjer til et akseptabelt kostnadsnivå. Eksempler på tiltak/prosjekter i trinn 3 kan være:

- Moskenes kommune er en liten og oversiktlig kommune. Det betyr at det sannsynligvis er enkelt å teste ut nye måter å drive offentlig tjenesteproduksjon på. Det kan for eksempel være nye hjelpemidler på sykehjemmet, nye administrative verktøy osv. Eksterne aktører som utdanningsinstitusjoner, forskningsinstitusjoner og ulike leverandører kan være interessert i et tettere samarbeid. Forutsatt at vi selv vet hva vi vil og kan styre nyutviklingen, kan dette være interessant å forsøke. Moskenes kan ha økonomiske fordeler av et samarbeid, dersom slike prosjekter kombinerer behovet for et lavere kostnadsnivå med nye fremtidsrettede måter å utføre tjenestene på.
- Ferdigstilling av en samfunnsplan kan gi viktige avklaringer på hvordan Moskenes skal utvikles. Det er flere eksisterende og potensielt nye «konfliktsoner» som en slik plan kan bidra til å oppklare, eksempelvis:
 - Arealbehov mellom ulike næringer som fiskeri- og reiseliv
 - Forholdet til den voksende cruiseaktiviteten
 - Tilstrekkelig med boliger
 - Osv

Forholdet til forpliktende plan

Som en konsekvens av at Moskenes kommune er kommet på ROBEM listen er det blitt inngått en forpliktende plan på hvordan økonomien skal forbedres. Den vedtatte plans forpliktelser blir ikke oppfylt i 2018, og etterslepet er tatt inn i budsjettet for 2019.

Rådmannen foreslår at gjeldende forpliktende plan opprettholdes, men revideres i første planlagte budsjettregulering, det vil si ved fremleggelse av regnskapet for første tertial. På samme tidspunkt vil forpliktende plan bli integrert i budsjettet og det vil bli laget en oppdatert økonomiplan, som tidligere er etterspurt av fylkesmannen.

Del 2 Bakgrunn økonomi

Økonomi og sentrale funksjoner

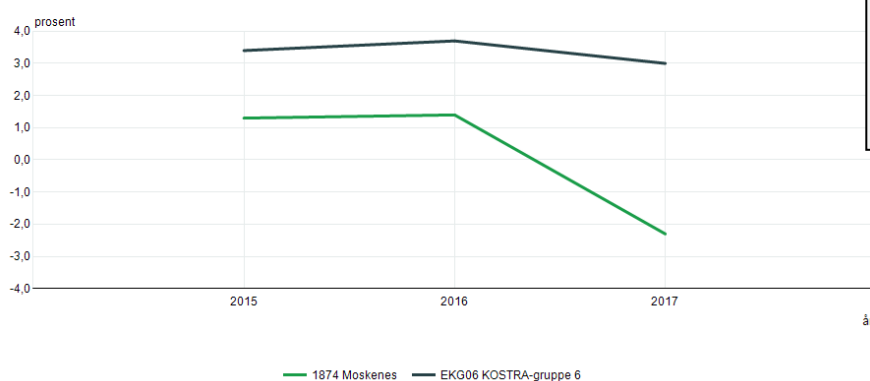
Skatt, ramme og finans/ økonomiske sammenhenger

Ifølge statsbudsjettet vil Moskenes kommune i 2019 få ca 81 mill kr i skatt / rammetilskudd (frie inntekter). En prosentvis økning fra 2018 på 3,6 %. Hver kommune må ta stilling til forventet skatteinntang. Lønnsvekst er anslått til ca 3,2% i 2019 (SSB).

ØKONOMISKE SAMMENHENGER

Netto driftsresultat viser hvor mye kommunen kan disponere til investeringer og avsetninger etter at løpende driftsutgifter, og renter og avdrag på lån er betalt. Dette nøkkeltallet er et av de viktigste i kommuneøkonomisk sammenheng, da det viser kommunenes handlefrihet.

Utvalgte nøkkeltall for kommuneregnskap, etter region og år. Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter (prosent).

Grafen t.v. viser at Moskenes kommune ligger lavere enn gjennomsnittet for kostragruppen kommunen er i.

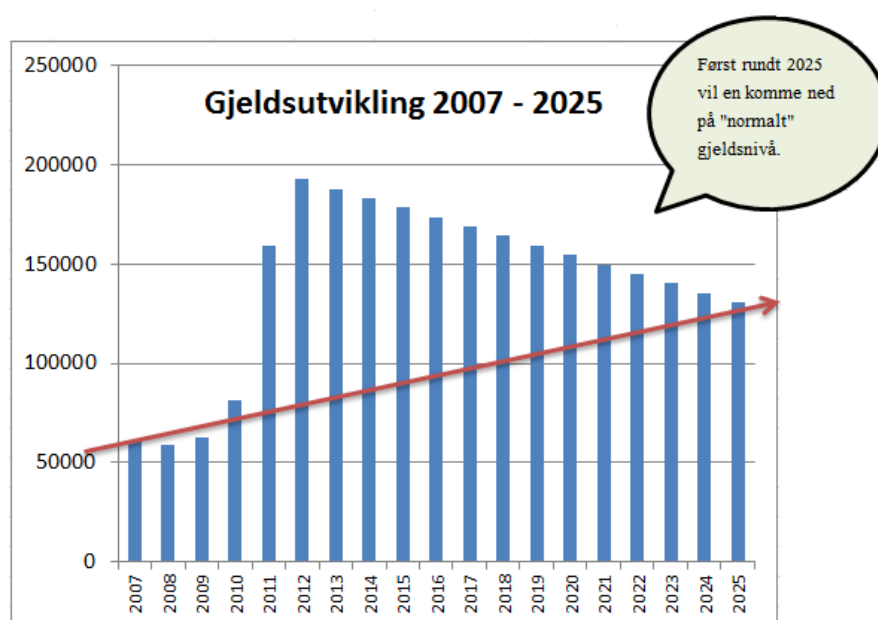
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 1

Lånegjeld per 31.12 (1.000 kr)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Videreformidlingslå n	31.536	27.386	25.995	24.895	22.047	18.370	11.971
Lån VA-formål	5.729	5.583	5.428	6.178	6.032	5.886	5.740
Samlet Lånegjeld	158.93 7	192.58 2	187.75 0	182.28 2	170.98 5	162.79 6	152.00 0
Gjeldsgrad	3,71	4,6	5,7	5,8	4,3	4,1	3,4
Lån ift driftsinntekter	155 %	189 %	188 %	174 %	155 %	138 %	129%

Fra 2009 til 2012 økte gjelden betraktelig. Gjeldsgrad blir beregnet av samlet gjeld i forhold til kommunens egenkapital. Gjeldsgraden til Moskenes kommune viser at kommunen ikke er i stand pr i dag til å innfri lånene med egenkapitalen. Det betyr at soliditeten er lav, og det svekker kommunens muligheter for videre satsing. Pr 31.12.17 er ubrukte lånemidler på ca 14 mill. Når resterende ubrukte lånemidler er brukt opp, vil vi ikke som ROBEK kommune, ha midler til investeringer uten godkjenning av fylkesmannen.

Det er også tatt med en linje for å vise lånegjelden i forhold til brutto driftsinntekter. Brutto driftsinntekter er inkludert alle inntektene, både rammetilskudd, skatt og egne inntekter (salgs- og brukerbetaling). Det er driftsinntektene som skal betjene lånegjelden, noe som gjør det viktig å se på lånegjelden i forhold til de fremtidige driftsinntekter. Statlige myndigheter anbefaler at dette lånenivået ikke overstiger 50 %. Med det store låneopptaket i 2011/2012 ligger kommunen høyt over disse anbefalingene.

Her er tabellen prøvd vist med spesifisert oversikt over fremtidige forpliktelser for å vise hvor vanskelig økonomi Moskenes kommune vil ha i neste økonomiplanperiode :

Tabell 2

Lånegjeld per 31.12 (1.000 kr)	B: 2018	B: 2019	B: 2020	B: 2021	B: 2022
Lånegjeld Kommunalbanken	68.796	64.467	62.912	60.802	58.692
Lånegjeld KLP inkl VAR	71.798	67.129	64.795	62.460	60.125
Videreformidlingslån	10.794	10.180	9.565	8.950	8.334
(av dette gjelder lån spesifisert til vann- og avløp)	5.740	5.594	5.448	5.302	5.156
Ny brannbil	2.000	0	0	0	0
Samlet Lånegjeld	153.388	141.776	137.272	132.212	127.151

Denne tabellen viser samlet lånegjeld for Moskenes kommune.

Kommunen har relativt lite lån spesifisert til vann- og avløpsformål. Disse tallene er en beregning gjort på siste låneopptak gjeldende avløpsanlegget på Å (2010) og skifte av vannledning ved Rundkulten Hamnøy (2014). Disse lånekostnadene er innarbeidet i selvkostregnskapet.

Nedgangen på lån har vært stor da vi har innbetalt tidligere bokførte avdrag. Dette innbetales årlig i forhold til minimumsavdraget.

Kommunens tilbud om å videreformidle lån fra Husbanken vises i egen linje. Formidlingslån er en tjeneste som innebærer risiko for kommunen. Hvis låntakerne ikke klarer å betjene egen gjeld er det Moskenes kommune som i all hovedsak må dekke tapet.

Ved søknad om refinansiering risikerer vi at pantet/lånet blir høyere enn reell verdi, og konsekvensen når låntaker ikke klarer nedbetalingen er tvangs salg der kommunen ikke får dekning for hele pantet. Vi får heller ikke innfridd hele pantet ved gjeldsordning, verken frivillig eller tvungen. I 2014 kom det ny forskrift der det legges vekt på å nå frem til de personene som er vanskeligst stilt på boligmarkedet, men samtidig har økonomisk evne til å betjene lånet.

Låneutvalget vurderer hver enkelt søknad, og søknaden blir lagt fram for låneutvalget når all dokumentasjon er framlagt.

Låneoversikten ovenfor er avhengige av at det ikke blir tatt opp nye lån i økonomiplanperioden.

Tabell 3

Finanskostnader (i 1.000 kr)	B: 2018	B: 2019	B: 2020	B: 2021	B: 2022
Renter	4.060	4.478	4.226	4.082	3.929
Avdrag	5.111	5.111	5.111	5.111	5.111
Rentekompensasjon	-503	-434	-365	-296	-227

Deler av lån rentekompenseres fra staten, og vil ikke belaste kommunens frie midler. Rentekompensasjon er tilskudd fra staten på skole- og svømmeanlegg, kirkebygg og omsorgsboliger/ sykehjem. Kompensasjonen gjelder renteutgiftene på lån til disse bestemte formålene. For Moskeens gjelder dette deler av lånet som ble tatt opp i forbindelse med samfunnsdelen på skolebygget.

I 2014 refinansierte kommunen alle lånene som ikke var bundet av fastrenteavtale, og fikk med det bedre rentebetingelser. Vi har avtale med banken om å betale ned iht minimumsavdrag.

Tabell 4 Kapitalutgiftene i driftsregnskapet har hatt følgende utvikling (tall i 1.000 kr):

Kapitalutg.	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Renteutgifter	2.269	5.708	5.527	5.688	5.207	4.625	4.347
Renteinntekter	1.005	917	842	779	852	528	627
Netto renteutgifter	1.264	4.791	4.685	4.909	4.355	4.097	3.720
Avdragsutgifter	3.665	8.389	6.179	4.737	4.511	4.396	4.790
Avdragsinntekter	1.435	1.885	1.688	1.060	184	263	178
Netto avdragsutgifter	2.230	6.504	4.491	3.677	4.327	4.133	4.612
Netto kapitalutgifter	3.494	11.295	9.176	8.586	8.682	8.230	8.332

Fond

Moskenes kommune har etter avlagt regnskap i 2017 et akkumulert merforbruk på kr 19.855.764,59.

Moskenes kommune har 15.808 mill kr som er fordelt på ubundne/bundne driftsfond og ubundne/bundne investeringsfond. Ubundne investeringsfond er ikke bundet til noe bestemt bruk, men disse midlene kan bare brukes til investeringer.

For å tilstrebe handlingsrom og ha buffer på uforutsette utgifter, må vi prøve å nå et positivt driftsresultat. Det anbefales et driftsresultat på 2 % (ca.2,4 mill kroner), et mål vi må utsette frem til tidligere merforbruk er dekket inn.

Statsbudsjettet 2019**Tabell 5**

Skatt og Ramme	2018	2019	2020	2021	2022
Rammetilskudd	50.369	52.078	52.275	52.326	52.329
Skatter	27.657	28.913	28.913	28.913	28.913
Eiendomsskatt	6.800	6.500	6.500	6.500	6.500
SUM RAMMETILSKUDD OG SKATT	84.826	87.491	87.668	87.739	87.742

Sterkt svekket likviditet

Med driftsunderskudd og tidligere bruk av disposisjonsfond viser oversikten at likviditeten er sterkt svekket i Moskenes kommune.

Moskenes kommune er innvilget og har fått godkjent av Fylkesmannen en kassakreditt på 15 mill kr.

Tabell 6

Likviditet	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bankinnskudd, fondsandeler	23.34 4	31.99 5	31.60 7	25.175	9.779	8.453	14.272	5.558
- Skattetrekkskonto	1.942	1.948	1.956	1.961	1.961	1.961	1.961	1.961
Disponible bankinnskudd	21.40 2	30.04 7	29.65 1	23.214	11.740	10.413	16.233	7.519
herav bundet opp i:								
Bundne driftsfond	5.002	5.226	5.949	8.851	7.318	7.915	11.091	12.812
Bundne investeringsfond	7.397	5.497	905	1.210	1.210	2.052	4.999	1.209
Ubrukte lånemidler	14.64 3	29.10 9	30.38 1	29.585	19.159	16.626	16.140	14.255
Sum bundne midler	27.04 2	39.83 2	37.23 5	39.646	27.687	26.593	32.230	28.276
"Frie" bankinnskudd	-5.640	-9.785	-7.584	-16.432	-15.947	-16.180	-15.997	-20.757

Arbeidskapital er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld i balansen. Ved siden av anleggsmidlene, slik som maskiner og inventar, anses dermed arbeidskapitalen som en del av driftskapitalen. Den er, i likhet med «frie» bankinnskudd, en oversikt over likviditeten i kommunen.

I tabell 6 fremgår at det er de ubrukte lånemidlene og kassakreditt som gjør det mulig for Moskenes kommune å innfri sine betalingsforpliktelser.

Moskenes kommune har ikke budsjettet premieavvik siden 2017.

Tabell 7 Utestående fordringer

Utestående fordringer	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kommunale krav	1.639	1.084	2.219	676	2.926	2.816	1.223	1.140

Restanser på kommunale krav har vært et prioritert område. Den kraftige økningen i 2014 skyldes at vi tok i bruk Komtek ifm eiendomsskatten. Vi hadde en del problemer ift faktureringen av 2. termin kommunale avgifter, derfor fikk disse forfall i januar 2015.

Tabell 8 Utestående skattekrav

Utestående krav	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Skatt	8.197 '	5.334 '	3.290 '	2.963' '	2.277' '	2.936' '	2.936' '

Pr oktober 2018 er forfalte skattekrav kr 2.936 '.

Oversikt over videreformidlingslånene er dårlig tilbake i tid, men Lindorff overtok innfordringen i 2009 og der er restansene også gått merkbart ned:

År	Hovedstol	Sum restanser
2009	11.575.456,00	480.377,46
2010	14.955.364,13	280.819,63
2011	16.342.039,25	155.338,82
2012	15.940.274,31	119.717,00
2013	15.767.735,00	77.827,87
2014	18.034.416,08	97.946,56
2015	16.426.211,00	41.052,59
2016	10.826.493,25	50.579,12
2017	10.224.808,44	38.193,71

Tabell 9 SAMMENDRAG AV FINANSIERINGSFUNKSJONENE

I et kommuneregnskap vises inntekt med negativt fortegn og utgifter med positivt fortegn. Premieavviket blir inntektsført med bakgrunn i beregninger gjort av aktuarer om hvor store kostnader som skal belastes regnskapet ift betalt premie.

ØKONOMIPLAN (1.000 kr)		B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Funksjon	171 AMORTISERING PREMIEAVVIK					
10901	PENSJON KLP	941	1.210	1.783	2.355	2.556
10902	PENSJON STATENS PK	-99	-105	-128	-152	-126
10990	ARBEIDSGIVERAVGIFT	43	56	85	112	124
	Sum: 171 AMORTISERING PREMIEAVVIK	885	1.161	1.740	2.315	2.554

Pensjon

Statens pensjonskasse (SPK) og Kommunenes Landspensjonskasse (KLP) har varslet følgende premiesatser for pensjonen neste år. Det gjøres oppmerksom på disse er inkludert arbeidstakers andel.

Tabell 10 Premiesatser pensjon

Forsikringsselskap	Premie 2016	Premie 2017	Premie 2018	Premie 2019
SPK	13,55 %	12,25 %	12,25 %	13,88 %
KLP- sykepleiere	20,59 %	21,25 %	21,23 %	19,67 %
KLP- fellesordningen	22,28 %	24,33 %	23,59 %	23,49 %
KLP- folkevalgte	0	0	0	0

KLP har avsluttet den gamle pensjonsordningen for folkevalgte. Moskenes kommunestyre valgte å videreføre ordningen med at de folkevalgte ble overført til fellesordningen med de modifikasjonene som KLP la opp til.

ØKONOMIPLAN (1.000 kr)		B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Funksjon	860 AVSKRIVNINGER					
19900	MOTPOST AVSKRIVNING	-6.197	-6.681	-6.681	-6.681	-6.681
	Sum funksjon: 860 AVSKRIVNINGER	-6.197	-6.681	-6.681	-6.681	-6.681

ØKONOMIPLAN		B 2018	B 2019	B 2020	B 2021	B 2022
Funksjon	880 INTERNE FINANSIERINGSTRANS					
15300	DEKN.TIDL.ÅRS MERFORBR.	0	3 500	3 000	2 500	2 500
	Sum: 880 INTERNE FINANS.TRANS.					

□

Del 3 Gjennomgang tjenester og produksjon

Overordnede økonomiske forhold

Status og utviklingstrekk

Ettersom Moskenes kommune er innskrevet i ROBEEK registeret skal Fylkesmannen årlig godkjenne kommunenes årsbudsjett og økonomiplan. I tillegg skal det politisk vedtas en **Forpliktende plan** som skal bidra til at kommunen får nedbetalt akkumulert merforbruk og dermed bedre kontroll over økonomien. Etter budsjettvedtaket for 2014 søkte vi kommunal og moderniseringsdepartementet om godkjenning for å fordele tidligere underskudd over flere år. Vi fikk godkjenning, men med et større akkumulert underskudd blir det tøffere å forholde oss til denne planen. Dette gjør situasjonen enda mer krevende.

Realistisk budsjett

For å prøve å unngå sprekk på fastlønnspostene har rådmannen i forslag til årsbudsjett lagt inn i en lønnsvekst på 3,2 % fra mai 2019. I 2018 var det hovedoppgjør.

Rådmannen vil understreke at budsjettet er stramt og at det er ikke rom for ekstraordinære utfordringer. Budsjettet for 2019 er kuttet både ift drift og tjenester. Rekruttering inn i ledige stillingshjemler skal vurderes nøye. Rådmannen vil bringe problemstillingen inn for administrasjons- utvalget. Redusert innkjøp- og ansettelsesstopp skal ikke gå på bekostning av liv og helse.

Moskenes kommune har, sammen med kommunegruppen relativt store kostnader til politisk styring, kontroll og revisjon og administrasjon. Dette har sammenheng med størrelsen på kommunen.

Rådhuset er stort og inneholder i tillegg legekantor, fysioterapeut, helsesøster og ambulansetillegg. Dette gjør at vi også har dyrere administrasjonslokale enn snittet.

Kostnader vedrørende forvaltning belastes teknisk etat og ikke forvaltning.

1. Politikk

Moskenes kommune har per tiden 11 kommunestyrerepresentanter, med vedtak om økning til 17 stk ved kommunevalget 2019. Det blir avholdt mellom fire og seks kommunestyremøter i året, med formannskapsmøter hver måned. Formannskapet er også administrasjonsutvalg. Ordfører er nå i hundre prosent stilling, og det er lagt inn 100 prosent stilling i budsjettet for 2019. Det er stabile kostnader på politisk styring, der politikerne selv har vært med på å kutte kostnader. Det er blant annet vedtatt å kutte møtegodtgjørelse. Det er også lave reisekostnader på ordfører og varaordfører.

2. Administrasjon

Administrativ styring og støtte

Ramme for sentraladministrasjonen omfatter rådmann, økonomiavdeling med revisjon, serviceavdeling, IKT, overføringer og deler av det interkommunale samarbeidet.

Økonomiavdelingen har ingen vakanser. Det er ikke økonomi til faglig oppdatering. Vi savner noen til å kunne utøve kontrollerfunksjonen, da internkontrollen for dårlig. Alle i sentraladministrasjonen står på for å kunne løse oppgavene på best mulig måte.

Økonomiavdelingen, og spesielt skatteoppkrever har fått mange omfattende oppgaver tilført sitt kontor ifm innføringen av eiendomsskatt. Disse oppgavene tar mye tid, og gjør at skatteoppkrever har stort arbeidspress.

Samarbeidsprosjektet for hele Lofoten på IKT- området strandet i 2014, og per nå fortsetter Moskenes kommune det samarbeidet som vi har hatt med Vågan. Røst er nå ute av IKT-samarbeidet i Lofoten. Nylig er rådmennene begynt med styremøter i IKT-samarbeidet. For framtiden må en regne med økte kostnader på IKT- området.

Brukertilpasning, behovsdekning, m.v.

Sentraladministrasjonen er bare enmanns-kontorer, men bestreber seg på å løse de oppgaver som naturlig ligger for hver enhet. Vi er sårbare siden vi er så personavhengige, men av samme grunn har vi også en viss oversikt.

Mål/premiss for budsjett- og økonomiplanperioden

Rammeområdet skal yte produksjon av tjenester på nivå med det som har blitt produsert i 2018, med korrigerende endringer som vedtas av kommunestyret eller for eventuelle endringer i eksternt gitte rammebetingelser. Målet er at Moskenes kommunes innbyggere skal få et godt svar/tilbakemelding ved henvendelser, innen rimelig tid.

Det er lagt inn 1,5 årsverk ekstra for 2019 under rådmannen i administrasjonen. Det er også lagt inn 100.000 til konsulentbruk på økonomiavdelingen.

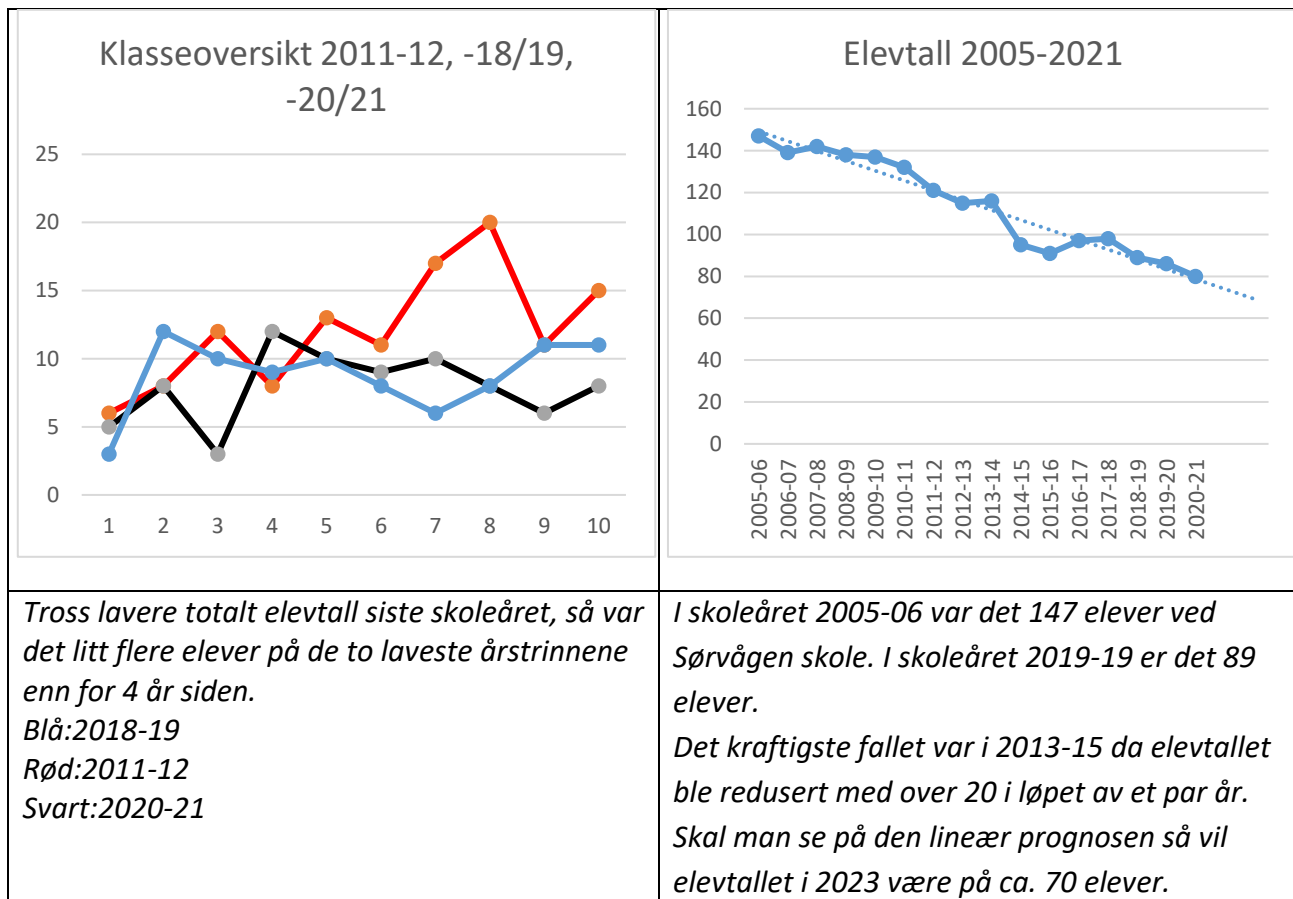
3. Sørvågen skole, SFO

Status og utviklingstrekk

Sørvågen skole drives i dag som fådelt skole med klassetrinn fra 1. til 10. klassetrinn. Det har over flere år vært en utvikling med nedgang i elevtallet ved grunnskolen. Prognosene viser at elevtallet vil gå ned fra dagens nivå på ca. 90 til rundt 70 elever i 2023. Med bakgrunn i disse tallene har det ført til at flere klasser har blitt slått sammen de siste årene, noe som også har ført og fører til at antall lærere reduseres.

Grunnet ekstra behov og fulldeling av ungdomstrinnet er vi pr. november 2018 på 14,25 pedagogiske årsverk, 12,65 knyttet opp til undervisning samt 3 årsverk assistent. Skolen har 1,5 administrative årsverk.

SFO drives med SFO leder og assistenter med total bemanning pr. november 2018 på 1,5 årsverk.

Sammenligning av nøkkeltall med andre kommuner

For sammenlikning med andre kommuner er det tatt utgangspunkt i nøkkeltall fra KOSTRA. Det er beregnet et gjennomsnitt for det samme utvalget av mikrokommuner som tidligere nevnt. For øvrig vises også snitt for Nordland og snitt for Norge.

Nøkkel tall	Enhet	Moskenes		Kostragruppe 05		Landet uten Oslo		Nordland	
		2017	+	2017	+	2017	+	2017	+
Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring (antall)	antall	30,4		57,7		38,2		51,0	
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	antall	46,6		151,9		135,4		150,5	
Elever i kommunale og private grunnskoler som får særskilt norskopplæring (prosent) ¹	prosent	10,1		6,0		5,5		5,1	
Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning (prosent)	prosent	20,2		9,6		7,9		9,6	
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	prosent	33,3		68,6		72,8		66,7	
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	prosent	55,6		66,3		69,2		65,2	
Gruppestørrelse 2 (antall)	antall	8,7		11,2		16,5		13,9	
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	antall	38,5		42,2		41,4		41,3	
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), i prosent av samlede netto driftsutgifter (prosent)	prosent	19,2		21,5		23,2		21,7	
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (kr)	kr	165 673,1		155 660,6		107 653,7		123 836,3	

¹ Fra og med 2010, er driftsansvar privat inkludert i indikatoren.

Kommentarer til tabellen:

1. Sørpå skole driftes under snittet i kommune gruppen, fylkes- og landsgjennomsnittet. Det bør være en god indikator i forhold til driftsutfordringene. Når vi ser på netto driftsutgifter ligger skolen over snittet. Her kommer skoleskyss, og skolebygg som pådrivende indikatorer.

2. Andel spesialundervisning. Sørpå skole har en høy andel sammenlignet med KOSTRA gruppen. Stort sett blir alle nye tiltak dekt innenfor eksisterende rammer. Sørpå skole har gjennom interne prosesser redusert spesialundervisning noe. Det vil fortsatt være et behov for å finne andre måter å løse den høye andelen spesialundervisning i Moskenes kommune.

3. Moskenes kommune har i samarbeid med kommunene Flakstad og Vestvågøy gått inn i prosjektet «Inkluderende barnehage og skolemiljø» heretter kalt IBS19. Vi har gjennom kartlegging og analyser sett at kommunene i Vest-Lofoten har tilsvarende utfordringer innen spesialundervisning, nasjonale prøver og grunnskolepoeng. Gjennom satsningen er det blitt innledet et samarbeid med høgskolen Innlandet (INN), for å gjennomføre «Læringsmiljø og pedagogisk analyse». IBS19 er en statlig satsning som tildeler ressurser til kommunene. Satsningen vil vare frem til 2020 mens samarbeidet med INN vil vare frem til 2021.

Brukertilpasning, behovsdekning, m.v.

Driften av skolen tilpasses kontinuerlig til de rammevilkårene som til enhver tid gjelder. Eksempelvis er man nødt til å se bemanningen i sammenheng med endringer i barnetall. Det vil også være behov for å se på bemanningen i henhold til krevende brukere.

Kommunen må være påpasselig at de statlige føringene som kommer i rammene til statsbudsjett blir brukt hensiktsmessig. De senere år har det blitt overført midler til tidlig innsats nå kalt «Intensiv opplæring». De statlige satsningene fases nå over til regionale og kommunale satsninger (DEKOM). Disse skal styres gjennom RKK sentrene i Nordland fylke.

Det vil i denne budsjettperioden komme «fagfornyelsen», ny lærerplan for skoleverket. Den skal implementeres i løpet av skoleåret 2019/2020.

I forhold til skolefritidsordningen vil ikke behovet for ressurser være klart før juni neste budsjettår. Det søkes plass på SFO i april-mai for høsten inneværende år. Tallene for SFO er preget av litt «trekkspill,» men sett opp mot søkermassen vil dagens bemanning bestå noen år fremover.

Mål for budsjett- og økonomiplanperioden

Rammeområdet skal yte produksjon av tjenester på nivå med det som har blitt produsert i 2018, med korrigerende endringer som vedtas av kommunestyret eller for eventuelle endringer i eksternt gitte rammebetingelser.

Voksenopplæring i Moskenes (VOM)

Status og utviklingstrekk

Prosjektet med bosetting av flyktninger gjorde at kommunen reetablerte sitt lokale voksenopplæringstilbud i oktober 2016, i første omgang for en periode av to år. Voksenopplæringen vil også gi tilbud for andre innvandrere enn de som kommer inn under bosettingsprosjektet.

Utgangspunktet for VOM var et toårig prosjekt fram til høsten 2018. Erfaringene så langt er at en videreføring av tilbudet anses nødvendig, men det er ikke kartlagt i hvilket omfang. Prosjektet er framskrevet til høsten 2019.

I budsjettssammenheng planlegges det slik at aktivitet ved VOM skal finansieres av egne tilskudd fra Staten og evt. suppleres av midler fra flyktningebudsjettet.

Det har i budsjettåret 2018 vært forsøk å få til et samarbeid med Flakstad kommune rundt tilbudet grunnskoleopplæring for voksen. Dette har vi ikke kommet i mål med.

Pr. tiden er det 17 elever på voksenopplæringen på dagtid. 100 timers kveldskurs planlagt vår 2019 her kan det bli en klasse på opptil 10 elever.

Grunnskoletilbudet har siden høsten 18, vært delt i to norskklasser. Fra og med 5. nov.2018 vil norskundervisningen bli slått sammen til en klasse som har undervisning 3 dager i uken og

språkpraksis to dager. Grunnskoleklassen har frem til november 4 skoledager. Fra november vil de få et tilbud på 30 undervisningstimer fordelt på 5 dager.

Mål for budsjett- og økonomiplanperioden

Prosjektet med voksenopplæring har siden 2016 vært knyttet opp mot bosetning av flyktninger, i utgangspunktet skole, dette skulle avsluttes høsten 2018, men bestemt forlenget og økt i omfang våren 2018.

Moskenes kommune må ta stilling til om voksenopplæringen i kommunal regi skal bestå. Kostnadene ved å opprettholde dagens tilbud vil bli uforholdsmessig kostbart i forhold til alternativet som er å kjøpe den tjenesten eksternt. Dagens fem elever ønsker å fullføre grunnskolen lokalt. Det vil ikke være hensiktsmessig å gi dem tilbudet i annen kommune, men for å kunne gjennomføre dette tilbudet i Moskenes kommune vil det kreve 2 lærerstillinger. Dette ligger ikke inne i budsjettet for 2019.

Vi har et par elever som trenger 50 timers samfunnsfagkurs, med påfølgende prøve. Dette krever, om det skal gjennomføres, lærerressurs i tillegg til grunnskoleressursen.

De to forannevnte problemstillingene vil bli fremmet som egen sak for formannskapet.

Deltakerne som går i norskklasser vil i løpet av dette skoleåret 2018-2019 være ferdig med introduksjonsordningen. De vil likevel ha nytte av å få jobbe videre for å lære mer norsk. Det er et mål at de skal få B2 slik at de kan få seg lønnet arbeid. De fleste vil trolig ligge på B1 nivå når dette året er ferdig. Vi har et par stk. som trolig får B2.

Arbeidsinnvandring i Moskenes vil kunne rekruttere elever til Voksenopplæringen, men det bør vurderes om norskundervisning kan være på ettermiddag/kveldstid slik at arbeidsinnvandrere har muligheter til å delta i større grad enn nå.

Det må regnes med utgifter til læremateriell neste skoleår, men ikke slik som i år da vi i tillegg måtte hanye grunnskolebøker.

Alternativ til fortsatt drift av VOM og grunnskoleopplæring vil være å kjøpe plasser hos nabo kommuner henholdsvis Vestvågøy eller Vågan kommuner, men det er blitt gitt tilbakemelding at pr. november 2018 er det ikke kapasitet til å ta imot våre deltagere. Hvordan kapasiteten er høst 2019 vil vi ikke vite før nærmere medio juni 2019. Foreløpige tall angående brukerbetaling som er signalisert administrasjonen i voksenopplæringen er 116.000,- pr. deltager. Det vil eventuelt gi Moskenes kommune en utgift på 580.000,- i året.

4. Barnehagen

Ramme for barnehagen omfatter drift av en barnehage i Moskenes, med utgangspunkt i organisering vedtatt i 2017.

Status og utviklingstrekk

Barnetallet i barnehagen har gått ned fra 2015 til 2018. Det forventes et jevnt barnetall i neste 4-årsperiode som gir grunnlag for dekke et behov på ca 30 – 32 plasser.

Sammenligning av nøkkeltall med andre kommuner

For sammenlikning med andre kommuner er det tatt utgangspunkt i nøkkeltall fra KOSTRA. Det er beregnet gjennomsnitt for «sammenlignbare» kommuner, snitt for Nordland og snitt for Norge.

Nøkkeltall	Enhet	Moskenes		Kostragruppe 05		Landet		Nordland	
		2017	+	2017	+	2017	+	2017	+
Andel barn 1-2 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-2 år (prosent)	prosent	80,0		78,2		82,5		86,0	
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	prosent	91,7		89,3		91,3		93,3	
Andel barn 3-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 3-5 år (prosent)	prosent	100,0		96,2		97,0		97,8	
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i barnehage, alle barnehager (antall)	antall	4,8		5,2		6,1		5,8	
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning (prosent)	prosent	16,7		34,8		36,7		35,0	
Andel barn, eksklusive minoritetsspråklige, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i kommunale barnehager (prosent)	prosent	0,0		3,3		3,6		3,5	
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager (f201, f211, f221) per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr)	kr	68		70		65		62	
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år (prosent)	prosent	125,0		89,2		81,4		85,6	
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	4,1		8,6		14,5		11,4	
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	kr	153 917		156 842		145 121		143 987	
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager (kr)	kr	61		61		52		52	

Moskenes kommune har lavere netto driftsutgifter til drift av barnehage per barn med plass enn snittet i vår kostragruppe .

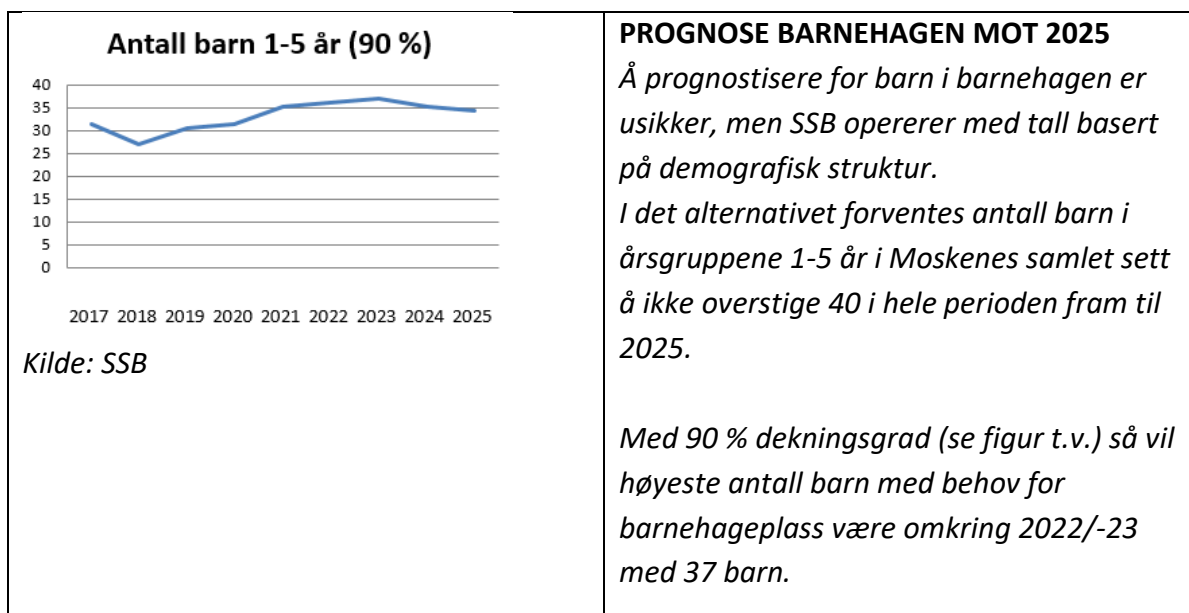
Brukertilpasning, behovsdekning, m.v.

Driften av oppvekstenheten (både skole og barnehage) tilpasses kontinuerlig til de rammevilkårene som til enhver tid gjelder. Eksempelvis er man nødt til å se bemanningen i sammenheng med endringer i barnetall.

Oppvekstenheten skal bestrebe seg på å gi barn og ungdom et godt, trygt og faglig forsvarlig tilbud. Dette skal være fundamentet ved tilpasninger til nye rammevilkår.

Mål/premiss for budsjett- og økonomiplanperioden

Rammeområdet skal yte produksjon av tjenester på nivå med det som har blitt produsert i 2018, med korrigerende endringer som vedtas av kommunestyret eller endringer i eksterne rammebetingelser.

Prognosene tilsier at barnetallet fra 2017 vil stabilisere seg på et slikt nivå at det er mulig å drive hele virksomheten innen rammen av en fysisk barnehage.

Foreldrebetaling: Maksimalprisen for en heltidsplass er i regjeringens forslag til statsbudsjett satt til 2.990 kr per måned fra 1.januar og kr 3040 pr måned fra august 2019.

5. Allmenn kultur

Status og utviklingstrekk

Kultursektoren er langt på vei tjenester som kommunene selv bygger ut og dimensjonerer. Opplæringsloven sier at kommunene skal ha et kulturskoletilbud og bibliotekloven sier at kommunene skal ha et tilbud (evt i samarbeid med andre). På den andre siden er drift av kulturbygg, tilrettelegging for aktiviteter samt støtte til lag, foreninger og arrangement noe kommunene selv bestemmer over. I Moskenes er budsjettet innen kultur redusert som følge av kommuneøkonomien.

Sammenligning av nøkkeltall med andre kommuner

For sammenlikning med andre kommuner er det tatt utgangspunkt i nøkkeltall fra KOSTRA. Det er beregnet gjennomsnitt for «sammenlignbare» kommuner, snitt for Nordland og snitt for Norge.

Nøkkeltall	Enhet	Moskenes		Kostragruppe 05		Landet		Nordland	
		2017	+	2017	+	2017	+	2017	+
Netto driftsutgifter til kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	0,9		3,0		4,0		3,7	
Netto driftsutgifter til idrett (f380+f381) i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	0,3		0,8		1,3		1,0	
Netto driftsutgifter til barn og unge (f231+f383) i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	prosent	0,3		0,8		0,8		0,8	
Netto driftsutgifter til allmenn kultur (f370+f373+f375+f377+f385+f386) (1000 kr)	1000 kr	270		57 856		5 500 554		299 912	
Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)	kr	743		2 442		2 297		2 416	
Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)	kr	0		982		1 166		1 078	
Besøk i folkebibliotek per innbygger (antall)	antall	..		3,0		4,6		5,2	
Besøk per kinoforestilling (antall) ¹	antall	..		22,3		31,1		27,4	
Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)	prosent	4,4		27,2		13,3		13,5	
Omløpshastighet for bøker (antall)	antall	1,1		0,3		0,8		0,4	
Brutto driftsutgifter til folkebibliotek (1000 kr)	1000 kr	188		23 717		1 637 553		75 154	

¹ Fra 2008 er besøkstall og tall for forestillinger for Bygdekinoen AS tatt med i tallgrunnlaget. Besøkstall og antall forestillinger er lagt til visningskommunen. Det vises ikke besøk og forestillinger separat for norske filmer for Bygdekinoen. I disse kommunene er visningsted satt lik en kinosal.

- 1) Moskenes kommune har lavere netto driftsutgifter til kulturformål enn snittet i andre kommuner (Nordland og landet for øvrig).
- 2) Driftstilskudd til organisasjoner gjelder fotballbanen på Reine.

Brukertilpasning, behovsdekning, m.v.

Kommunen driver kulturbygg og –anlegg som bibliotek, svømme- og idrettshall samt kunstgressbane for fotball. I tillegg er det etablert flere turstier i mark og fjell som brukes mye av både lokalbefolkning og besøkende.

Kommunen er deltaker i Museum Nord-selskapet og yter årlige økonomiske bidrag som er med å opprettholde driften ved de lokale museene. Det årlige kommunale tilskuddet er nå på ca 250.000 kr, og det er to år igjen av oppsigelsestiden.

Mål/premiss for budsjett- og økonomiplanperioden

Rammeområdet skal yte produksjon av tjenester på nivå med det som har blitt produsert i 2018, med korrigerende endringer som vedtas av kommunestyret eller for eventuelle endringer i eksternt gitte rammebetingelser.

6. Kulturskole

Status og utviklingstrekk

Kulturskolen har tidligere vært preget av usikkerhet omkring tilbud og lærekrefter. I 2017 ble det ansatt ny rektor. Fra 01.08.17 er det etablert et tilbud innenfor rammen av totalt 50 % stillingsressurs. Samme nivå er planlagt for 2019.

7. Reiseliv

Reiselivsnæringen er viktig for Moskenes kommune. Som største næringsvirksomhet etter fiskeri er reiselivet en viktig bidragsyter for arbeidsplasser/skatteinntekter og aktivitet i kommunen.

Fra budsjettåret 2018 er det vedtatt at turistkontoret ikke skal drives i kommunal regi.

8. Kirkelig fellesråd m.v.

Status og utviklingstrekk

Etter kirkeloven § 15 skal kommunen utrede utgifter etter budsjettforslag fra kirkelig fellesråd med midler til drift av kirker, gravplasser, administrasjon, konfirmasjonsopplæring, kontorhold til prest mv. I tillegg skal kommunene yte tilskudd til andre trossamfunn basert på kostnadsnøkkel etter hvor mye som gis i tilskudd til kirkelig fellesråd.

Moskenes kirkelige fellesråd er delt inn i 4 ansvarsområder:

Administrasjon: Utgifter til drift av fellesråd, administrasjonskostnader og lønn til kirkeverge og 30 % av lønnskostnadene til menighetssekretær, som refunderes til Flakstad fellesråd.

Godtgjørelser og opplæring av rådsmedlemmer.

Kirke: Drift av to kirker, utgifter til aktiviteter i kirken, gudstjenester, vigslar og begravelser. Lønn til kontor og kirketjener. Inntekter ved utleie til konserter og brukerbetalingar.

Kirkegårder: Drift og vedlikehold av 5 kirkegårder. Lønn til graver/kirkegårdsarbeider, leie av gravertjenester/snørydding. Inntekter ved festeavgifter og brukerbetalingar.

Annen kirkelig virksomhet: Barne- og ungdomsarbeid, konfirmantundervisning, markering av 50-års konfirmanter, diakonalt arbeid, lønnsutgifter til diakon. Får refundert 50 % av lønnskostnadene fra staten.

Fellesrådet har bedt om 1,271,2 mill kr, jfr vedtak i Fellesrådet i sak 23/18. I tillegg ber de om økte ressurser til gjerde/port ved Reine kirkegård. Vedtaket fra kirkelig fellesråd vedlegges kommunebudsjettet.

I budsjettforslaget for 2019 er det lagt inn en prosentvis økning på ca 2,7 slik at tilskuddet settes til 1,157mill kr. (Tilskudd for 2018 var på 1,127kr).

Andel av driftsutgifter til kirkelige formål (Kirkelig fellesråd + støtte trossamfunn)

(Kilde: SSB)

Nøkkeltall	Enhet	Moskenes		Kostragruppe 05		Landet		Nordland	
		2017	+	2017	+	2017	+	2017	+
Netto driftsutgifter, kirke, i prosent av totale netto driftsutgifter. (prosent) ¹	prosent	1,6		1,6		1,1		1,2	
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 i prosent av samlede netto driftsutgifter (prosent) ³	prosent	1,4		1,5		1,0		1,1	
Medlem og tilhørig i Dnk i prosent av antall innbyggere (prosent) ²	prosent	72,9		81,8		70,5		81,1	
Døpte i prosent av antall fødte (prosent) ⁶	prosent	42,9		70,0		53,6		66,7	
Konfirmerte i prosent av 15-åringar (prosent) ⁵	prosent	90,0		76,5		57,9		67,5	
Kirkelige gravferder i prosent av antall døde (prosent)	prosent	92,9		106,6		88,2		97,9	
Medlemmer i tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke i prosent av antall innbyggere (prosent) ⁴	prosent	10,2		6,2		11,7		6,2	
Brutto driftsutgifter til funksjon 390, 393 pr.innbygger i kroner (kr)	kr	1 187,0		1 290,0		607,0		748,0	
Lønnsutgifter til funksjon 390, 393 pr. innbygger (kr) ⁷	kr	0,0		40,0		36,0		26,0	

¹ Funksjon 392, Andre religiøse formål inngår i utgiftsområdet fra og med 2003. Dette kan medføre avvik i tidsserien for dette utgiftsområdet.

² I KOSTRA får vi ikke med medlemmer i Dnk som står oppført med uoppsett bosted (bosatt i Norge) Medlemsprosenten nasjonalt kan derfor være noe høyere enn den som kommer fram i KOSTRA. Noen kommuner er "prikket" fordi medlemmene er gitt etter soknetilhørighet, ikke etter bokommune.

³ Indikatoren er noe snevrere definert enn i de finansielle nøkkeltallene. Fra og med regnskapsåret 2014 føres MVA-kompensasjon for investeringer i investeringsregnskapet og ikke i driftsregnskapet, slik det ble i perioden 2004-2013.

⁴ Indikatoren ny for 2013-tallene. Medlemstallene er per 1.1 i statistikkåret. Befolkningstallene er per 31.12 i statistikkåret. Indikatoren er derfor beheftet med en liten feilkilde. Uoppsett og medlemmer i utlandet er ikke medregnet.

⁵ Indikatoren er endret i 2003. Endret tittel i 2006.

⁶ Døpstall fra og med 2016, viser totalt antall døpte i soknet og kan ikke sammenlignes med tidligere indikator. For 2015 tall er tidligere "døpshandlinger i soknet" benyttet.

⁷ Indikatoren er noe snevrere definert enn i de finansielle nøkkeltallene.

Det vises for øvrig til budsjettforslag fra kirkelig fellesråd, som ligger ved budsjettforslaget.

9. Barnevernstjenesten

Barnevernet er både en organisatorisk og økonomisk utfordring for kommunen. Moskenes kommune kjøper tjenester i et vertskommunesamarbeid med Flakstad (tidligere samarbeid med Værøy og Røst er opphørt fra 2016).

Det har vært arbeidet for å få på plass en ny avtale der flere kommuner (primært Vestvågøy, men også Vågan) skulle samarbeide. I dette arbeidet fant Vågan ut at de ville ha et barnevern for Vågan, og de forlot samtale som pågikk. Nå ser det ut til at vi får et samarbeid mellom Moskenes, Flakstad og Vestvågøy, med forventet oppstart fra 1. januar 2019

På budsjettet for 2019 gjøres ingen økonomiske omdisponeringer i forhold til 2018. Vi vet ikke hvilken kostnadsfordeling det vil bli enda, så det må administrasjonen komme tilbake til. Moskenes kommune har for tiden barn plassert i fosterhjem, og noen får hjelp med avlastning/besøkshjem. Herunder også utgiftsdekning. Barneverntjenesten følger opp ungdom i egen bolig. Slik oppfølging er et samarbeid mellom NAV, OT (oppfølgingstjenesten), bedrift og barnevern. Samarbeidet med NAV reduseres når ungdommen får lærlingkontrakt med bedrift, men samarbeidet med de andre etatene fortsetter.

Tiltak i hjemmet er en samlepost. Her gis dekning for plass i barnehage, plass i SFO, økonomisk tilskudd til fritidsaktiviteter, innkjøp av utstyr til aktiviteter, tilskudd til etablering i egen bolig for skoleungdom m.m. Budsjettet er satt opp på erfaringstall fra 2016 og 2017.

10. Sosiale tjenester / NAV

Status og utviklingstrekk

NAV har som formål å legge til rette for en effektiv arbeids- og velferdsforvaltning, tilpasset den enkeltes og arbeidslivets behov. Dette arbeidet baseres på en helhetlig og samordnet anvendelse av arbeidsmarkedsloven, folketrygdloven og lov om sosiale tjenester i NAV. På lokalt nivå styres NAV-kontorene i et lokalt partnerskap mellom stat og kommune, representert ved kommunens folkevalgte og rådmann på kommunal side og fylkesdirektør i NAV på statlig side. Dette partnerskapet er lovpålagt og forankret i Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen.

Nav Moskenes utfordres ift. sesongbetont arbeidsledighet – da spesielt fiskeri og turisme. Vi har også en del «drop out» fra videregående skole, som vi samarbeider tett med den fylkeskommunale oppfølgingstjenesten om. Moskenes kommune tok i 2016 og 2017 imot flyktninger. De har vært i introduksjonsprogrammet i snart 2 år, og noen er allerede skrevet ut av programmet, og overført til NAV. Det forventes en ganske stor økning i budsjettet for sosialtjenesten, avhengig av hvor mange flyktninger som er integrert skolegang eller arbeid og dermed vil være selvforsørget, og om bosettingsprosjektet har vært vellykket i hht. forventninger om bosetting av antall flyktninger.

Arbeidsmarkedet i Moskenes er begrenset og det kan være en utfordring å finne gode tiltaksplasser. Nav sitt mål er å få mennesker raskt ut i arbeid – enten du er arbeidssøker, sykemeldt eller permittert. Vi har et sterkt fokus på å skaffe arbeid/aktivitet, slik at mennesker ikke havner på passive ytelser. Dette gjenspeiler seg spesielt i sosialbudsjettet. Jo flere vi kan få i arbeid eller aktivitet – jo færre på stønad.

Det er månedlige ledermøter med NAV Nordland, hvor det redegjøres for resultatoppnåelse i hht. faste måleparametere. I kommunen rapporteres det månedlig på økonomi.

Sammenligning av nøkkeltall med andre kommuner

Moskenes kommune har lavere netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger enn snittet i andre kommuner (Nordland og landet for øvrig).

Selv om utgifter til økonomisk sosialhjelp har økt i Moskenes kommune det siste året, ligger vi lavere sammenlignet med andre kommuner, Nordland og landet for øvrig. Noe av forklaringen på dette er aktiv bruk av statlige tiltak og oppfølging hvor råd og veiledning til arbeid/aktivitet er en viktig del.

NAV i en ny tid – for arbeid og aktivitet

Partnerskapet mellom kommune og stat står fast, og vi må sammen finne ut hvordan vi skal videreutvikle NAV-kontorene i Nordland i tråd med den informasjonen som ble gitt i kommunestyret den 02. okt. 2018. Her er noen av punktene prosjektleder orienterte om:

- Krevende økonomisk situasjon for NAV Nordland – vil vedvare i flere år
- 43 NAV-kontor – 32 kommuner med mindre enn 5000 innbyggere. Utfordrende å opprettholde og videreutvikle kompetanse i mange små enheter
- Sårbarhets – og sikkerhetsvurderinger
- Flere tjenester digitaliseres
- Garantikontorordningen bortfalt
- Flere brukere med sammensatte behov – krever mer tverrfaglighet og samhandling med kommunale tjenester.
- Rollen som samfunnsaktør
- Partnerskapet er nøkkelen til gode løsninger!

NAV Nordland ser for seg en vertskommuneløsning, ut fra flere forhold;

- Større fagmiljø kan gi effektiviseringsgevinst
- Bedre utnyttelse av tiltaksressurser
- Sårbarhetsvurderinger
- Bedre kvalitet på tjenester gjennom teamorganisering og samhandling med kommunale tjenester
- Bedre forutsetninger for å ta rollen som samfunnsaktør

Hva vil det innebære de for ansatte?

- Ingen mister jobben, men ved naturlig avgang vurderes behovet
- Alle lokasjoner opprettholdes, men annen organisering?
- Åpen og transparent prosess med stor grad av involvering av ansatte

Bygge videre på gode metoder og videreutvikle gode velferdstjenester

11. Helse og omsorg

Status og utviklingstrekk

Rammen for helse og omsorg omfatter hjemmebaserte tjenester med hjemmesykepleie, hjemmehjelp, psykisk helsevern, rus, brukere med behov og botilbud/avlastning. Institusjonstjenesten med Moskenes sykehjem og storkjøkken. Helsetjenesten med kommunelege (IKL og KAD-plasser), helsesøster og fysioterapeut samt administrasjon. De fleste oppgavene er lovpålagt.

Kommunen skal gi befolkningen et forsvarlig og kvalitativt godt tilbud av pleie- og omsorgstjenester. Organiseringen av tjenestene må ta hensyn til endringer i befolkningssammensetningen og brukergruppenes behov. Helse - og omsorgstjenestene skal legge til rette for at brukerne i større grad blir en ressurs i eget liv gjennom forebygging, tidlig innsats og rehabilitering. Dette forutsetter fokus på brukermedvirkning, der trygghet, forutsigbarhet, kontinuitet og mestring er viktige mål.

I de senere år er tendensen økning i etterspørsel på tjenester til unge brukere, mens andelen til eldre er flatet ut. Moskenes kommune må ha som mål å fremme folkehelse og trivsel samt gode sosiale og miljømessige forhold, og søke å forebygge og behandle sykdom skade eller lyte.

Folkehelse skal være en viktig faktor i forebygging, og det krever samhandling mellom alle tjenesteområder i Moskenes samt at den frivillige sektor engasjeres i arbeidet.

Tjenester til ressurskrevende brukere har økt kraftig på få år. Budsjetttrammen til hele tjenesten utenom ressurskrevende brukere er redusert. Dette har vært svært krevende og tilbakemeldinger fra avdelingene er at det medfører slitasje på personalet. Det rapporteres om stress og tidspress særlig fra sykehjemmet. Det driftes i pr. i dag på lavest mulig nivå og det er ikke tilrådelig å redusere noe innenfor hjemmebasert- og institusjonstjeneste.

Sammenligning av nøkkeltall med andre kommuner

For sammenlikning med andre kommuner er det tatt utgangspunkt i nøkkeltall fra KOSTRA. Det er beregnet gjennomsnitt for «sammenlignbare» kommuner, snitt for Nordland og snitt for Norge.

Nøkkeltall	Enhet	Moskenes	Kostragruppe 05	Landet	Nordland
		2017 +	2017 +	2017 +	2017 +
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger (kr)	kr	65 867	40 867	24 800	31 112
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger (årsverk)	årsverk	489,7	494,1	299,3	398,3
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto drifts (prosent)	prosent	46,8	34,1	30,0	33,1
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helsefagutdanning (prosent)	prosent	63,0	73,1	74,4	74,6
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	årsverk	0,57	0,61	0,57	0,60
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	prosent	43,0	35,9	32,0	33,5
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	prosent	20,3	35,8	46,8	47,8
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)	prosent	10,8	17,3	12,9	13,5
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc (prosent) ¹	prosent	100,0	91,3	86,6	87,8
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon (kr)	kr	2 791	3 244	3 381	3 542
Andel private institusjonsplasser (prosent)	prosent	0,0	0,2	10,7	0,0
Legetimer per uke per beboer i sykehjem (timer)	timer	0,51	0,39	0,55	0,45
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent)	prosent	0,00	0,00	0,67	0,41
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter (prosent)	prosent	8,7	6,1	4,5	5,3
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	årsverk	18,7	16,5	11,0	13,4
Avtalte fysioterapeuttårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	årsverk	9,4	11,6	9,4	11,6
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	årsverk	52,5	41,4	39,5	52,1
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (prosent)	prosent	100,0	95,3	88,6	91,6

¹ Fram til 2016 beregnet en indikatoren som andel PLASSER i enerom. Nå gjelder alle år bare andel enerom.

- 1) Moskenes kommune har høyere utgifter til kommunale helse- og omsorgstjenester enn snittet i andre kommuner (Nordland og landet for øvrig). Dette skyldes andel til ressurskrevende brukere.
- 2) Det er vanskelig å få fram gode tall for omfanget av bruken til ressurskrevende brukere fordi disse er registrert innenfor hjemmebaserte tjenester.
- 3) Det finnes ingen nøkkeltall for tjenesten rus/psykiatri da vi ikke har en egen enhet for denne tjenesten.

Hjemmebaserte tjenester

I 2017 var 30 prosent av hjemmesykepleiens brukere i alderen 67-79 år og 43 prosent av brukerne var 80 år eller eldre.

Ønsket er å legge til rette for at eldre kan bo hjemme så lenge de selv ønsker det og derfor er det viktig å videreutvikle og styrke de hjemmebaserte tjenestene. Et mangfoldig tilbud bidrar både til at

hjelpetrengende personer får dekket grunnleggende helse-, pleie-, og omsorgsbehov i egne hjem, og at personer med funksjonsfall får bistand til å gjenvinne tidligere funksjoner og mestre hverdagen.

Dagens tjenestetilbud består av tradisjonelle tjenester som hjemmehjelp og hjemmesykepleie. Det finnes ingen dagaktivitetstilbud eller nye tjenester som hverdagsrehabilitering og velferdsteknologiske løsninger. Ved å tilby tjenester som hverdagsrehabilitering og velferdsteknologiske løsninger styrker man muligheten for at personer med begynnende funksjonsnedsettelse kan bo lenger hjemme. Velferdsteknologi og bedre logistikk bidrar også til at helsepersonell kan bruke en større andel av arbeidstiden på direkte brukerrettet arbeid.

Serviceboligen på Sørvågen har heldøgns bemanning, men ingen mulighet til å yte tjenester til hjemmeboende brukere. Dette fordi de ikke kan forlate boligen unntatt sammen med boligens brukere, som for eksempel til butikk, fotpleier, frisør, lege og tannlege m.m.

Ressurskrevende brukere

Formålet med toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester er å legge til rette for at kommunene kan gi et godt tjenestetilbud til mottakere som har krav på omfattende helse- og omsorgstjenester. I løpet 2018 har det vært økning av ressurskrevende brukere innenfor sektoren av helse- og omsorg. Dette har ført til økt bruk av ressurser både i hjemmetjenesten og kjøp av tjenester.

Ordningen med toppfinansiering av ressurskrevende brukere betyr at kommunene får kompensert 80 % av netto lønnsutgifter utover innslagspunktet (kommunene må dekke 20%). Innslagspunktet er foreslått økt fra 1 235 000 kroner til 1 320 000 kroner i 2019. Fratrukket for rammetilskuddets andel for kriteriet psykisk utviklingshemmede 16 år og over økes fra 604 000 kroner til 656 000 kroner.

For budsjettåret 2019, og med utgangspunkt i nye satser og økt ressursbehov, estimeres tilskuddet til ca. 15 mill. kroner (av en total kostnad på 26,1 mill i denne gruppen).

I tillegg er det lagt inn kostnad av gruppen ressurskrevende brukere som ikke oppnår toppfinansiering. Denne summen er beregnet til 8,8 mill, og er en ren kommunal utgift.

Hjemmesykepleien; samt avlastning, BPA, støttekontakt, og omsorgslønn

Etterspørsel etter disse tjenestene er fortsatt økende. Der er kommet til flere unge brukere som har behov for tjenester, og behovet vil være økende i årene framover. Disse oppgavene er lovpålagt, og vurderes etter hvilke behov brukerne har. Dette er tjenester som er uforutsigbare da behovet kan variere gjennom året.

Institusjonstjenester

I 2017 var 10,8 prosent av aldersgruppen 80 år og eldre beboere på sykehjemmet/institusjon. Dette er litt lavere enn landsgjennomsnittet og tilsier at største delen av eldre over 80 år bor hjemme.

Sykehjem gir helsefaglig pleie, omsorg og behandling til pasienter som ikke lenger kan motta et forsvarlig tilbud i eget hjem. Sykehjemmet er innrettet mot langtidsopphold og korttidsopphold. Det er ikke tilrettelagt med egen demensavdeling. Personer med demens utgjør en vesentlig del av tjenestemottakerne på tjenesteområdet. I følge nasjonale framskrivninger vil antallet personer med demens i befolkningen fortsette å øke. Dette skyldes blant annet at demens er en sykdom som særlig rammer de eldste.

Det har vært gjennomført reduksjon i bemanningen de siste årene. Konsekvensene av dette er at bemanningen er så lav at det ikke er tilrådelig å redusere mer. Dersom det blir økt behov for tjenester og pågangen fra utskrivningsklare pasienter blir stor har en ingen mulighet for å dekke dette uten å øke bemanningen.

En innholdsrik og aktiv hverdag kan fremme god helse og forebygge funksjonsfall. For å skape meningsfulle og aktive dager for eldre i institusjon, er vi avhengige av ha godt samarbeid med frivillige organisasjoner og lag.

12. Teknisk etat, drift/service/oppmåling

Teknisk etat ved service/oppmåling/plan er ansvarlig for størstedelen av saksutredning til politisk behandling, utsendelse av politiske dokumenter som innkalling oppfølging av vedtak, kompetanse innen bruk av dataprogram. Postbehandling danner grunnlaget for videre saksbehandling og er en av de viktigste funksjonene for serviceavdelingen. Valgansvarlig arbeid, i tillegg arbeid med elderråd, bostøtte, sentralbord, arkiv, oppmåling, fradeling, kart, private reguleringsplaner, ajourhold.

Det er stort behov for administrative stillinger, da etaten ikke klarer å imøtekomme alt etterslep fra tidligere år og det er mye tidsbruk i leting av dokumenter.

Teknisk drift deltar i all offentlig virksomhet som bidrar til en fullverdig kommune å bo i, som vann, avløp, veier, gatelys, havner, hjelpemidler, basseng, formålbygg, utleiebygg.

Teknisk etat fikk fra 2018 et årsverk i reduksjon ved teknisk drift. Dette har etaten merket ved at det i stor grad ikke er forsvarlig blant annet på havner, vann og avløp i sommerperiodene. Ved uhell må det være to tilstede og i forbindelse med ferieavvikling kan vi da risikere at ting ikke blir utført da det bare er to tilstede.

Status og utviklingstrekk

Teknisk etat drives i dag på et minimumsnivå i forhold til flere lovpålagte oppgaver, eks. brannvern - ansvarlig bygg. Oppfølging av ulovlig byggeaktivitet er vanskelig å overholde da etaten ikke har kapasitet. Her er det potensiale for inntjening.

Utviklingstrekkene for øvrig er at det skjer stort forfall innen kommunal eiendom, veier, avløp, vann. Stor økning i reiselivsvirksomheten har bidratt til ekstra utfordringer for etaten i form av tilrettelegging innenfor området infrastruktur. Spesielt gjelder dette reiseliv knyttet til havn.

Status/utfordringer kommunale veier.

Nøkkeltall	Enhet	Moskenes		Kostragruppe 05		Landet		Nordland	
		2017	+	2017	+	2017	+	2017	+
Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for av alle kommunale veier (prosent) ⁵	prosent	42,9		10,0		14,7		7,0	
Andel kommunale veier og gater med belysning av alle kommunale veier og gater (prosent)	prosent	92,9		28,7		60,7		51,7	
Utgifter til vedlikehold av kommunale veier og gater av totale nto. dr.utg. til kommunale veier og gater (prosent) ⁴	prosent	52,0		41,2		35,6		40,2	
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke av alle kommunale veier og gater (prosent) ²	prosent	42,9		48,1		27,3		43,1	
Brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger (kr)	kr	2 983		2 402		1 688		2 828	
Brutto driftsutgifter til gatebelysning langs kommunale veier og gater per kilometer belyst vei (kr) ¹	kr	29 231		13 053		21 350		17 736	
Brutto investeringsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger (kr)	kr	27		1 648		1 032		1 013	
Antall km tilrettelagt for syklende som er et kommunalt ansvar (km) ³	km	6		138		5 751		245	
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger (kr)	kr	1 415		2 050		1 000		1 854	
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per km (kr)	kr	107 929		78 101		135 420		129 323	

¹ Omfatter blant annet legging av kabler, oppsetting av master og armaturer, inkl. materiell, rehabilitering og utskifting (utskifting av eksisterende luftstrekk til jordkabler, utskifting av master og armaturer, inkl. materiell og utbedring av skader forårsaket av trafikanter), vedlikehold (løpende vedlikehold i henhold til avtale med energiverk, for eksempel utskifting av enkeltlamper, sikringer, tidsur og fotocelle), nettleie (avtale med nettleier om å føre kraft fra produsent til gatelys) og kraft (kjøp av strøm fra leverandør).

² Enkelte kommuner kan ha inkludert lengden på gang- og sykkelveier i tallene over antall kilometer kommunale veier og gater med fast dekke. I tillegg har noen kommuner andre tall for lengden av det kommunale vei- og gatenettet enn det som framgår av registerdata fra Vegdirektoratet. Dette kan føre til at prosentandelen uten fast dekke kan avvike fra andre kilder for noen kommuner, og i noen tilfeller overstige 100 prosent.

³ Omfatter sykkelveier, kombinerte gang- og sykkelveier, egne sykkelfelt og tiltak i gater med fartsgrense skiltet 30 km/t eller 40 km/t som inngår i et sykkelveinett. Tosidige sykkelfelt inngår med 1*veilengden. Fortau langs kommunal vei inngår ikke.

⁴ Andelen som kommunene bruker til vedlikehold på kommunale veier og gater ble publisert for første gang per 15. juni 2017. Tallene må brukes med varsomhet, siden ikke alle kommunene fører på relevante arter for vedlikehold.

⁵ Omfatter sykkelveier, kombinerte gang- og sykkelveier, egne sykkelfelt og tiltak i gater med fartsgrense skiltet 30 km/t eller 40 km/t som inngår i et sykkelveinett. Tosidige sykkelfelt inngår med 1*veilengden. Fortau langs kommunal vei inngår ikke.

Kommunale veier bærer preg av manglende vedlikehold over flere år, det er derfor stort behov for utbedring. Grøfting langs kommunale veier er en nødvendighet for å sikre avrenning fra vei. Tidligere asfalterte veier er i dårlig stand og en bør vurdere å ta bort asfalt for så å legge grus. Teknisk drift utfører brøyting i vestre del av kommunen, noe som har vist besparelse.

Ytterlig besparelse vil være å gå til anskaffelse av en traktor-tilhenger for frakting av grus/asfalt under vedlikeholdsarbeid.

Status/ utfordringer gatelys

Det er foretatt en gradvis utskifting av armaturer de siste år. Imidlertid er det betydelig slitasje på utstyr, noe som i hovedsak kan skyldes klimaet vårt. Vedlikehold av gatelys foretas av personell fra teknisk drift, samt innleid elektriker. Kommunen drifter og vedlikeholder nå ca. 50 gatelys, det vil si gatelys ved skolevei (der barna ikke har skolebuss), og ved busstopp langs E 10.

Status/utfordringer var-området

Reine vannverk forsyner området fra Reine til Hamnøy. Reine vannverk er tilkoblet varslingsanlegg, slik at kommunens ansatte varsles når noe uforutsett hender. Plikt om vannleveranse. Vannverket leverer vann til bolighus, fiskeindustri, turistanlegg, sykehjem, rådhus, eldreboliger, serviceboliger, servicekaier, flytebrygger etc. Gradvis oppgradering av ledningsnett har medført til en sikrere forsyning av vann til vannverkets abonnenter. Enda gjenstår en god del for å sikre en sikker og stabil vannforsyning til alle abonnentene. Digitalisering, registrering av ledningsnett er påkrevd. Kameraovervåking av UV-anlegget er montert i 2018.

Status/ utfordringer: Avløp

Det er etablert nye avløpsstasjoner på Å. En del av stasjonene er av eldre dato, og trenger oppgradering. Avløpsnett er av varierende kvalitet med de problemer det medfører. En del av avløpsstasjonene er tilkoblet varslingsanlegg.. Moskenes kommune eier og drifter 8 avløpsstasjoner, flere av disse må oppgraderes/vedlikeholdes, pumper må skiftes ut, i planperioden. Prosjektering og etablering av avløpsnett på Hamnøy er et overordnet mål.

Felles for vann og avløp: Digitalisering

Digitalisering, registrering av kummer og ledningsnett er et krav som må være på plass. Det er en stor utfordring at vi i dag ikke kan påvise ledningsnett til innbyggerne. Arbeidet med digitalisering er startet og må videreføres i 2019.

Status/ utfordringer: kommunale formålsbygg/utleiebygg

Nøkkeltall	Enhet	Moskenes		Kostragruppe 05		Landet		Nordland	
		2017	+	2017	+	2017	+	2017	+
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	prosent	9,7		9,1		8,9		8,3	
Netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom per innbygger (kr)	kr	5,0		283,0		279,0		294,0	
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	m2	8,3		8,7		5,0		6,5	
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	kr	120,0		87,0		108,0		88,0	
Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter (m2)	m2	368,0		521,0		537,0		488,0	
Herav utgifter til renhold (kr)	kr	0,0		163,0		155,0		124,0	
Herav energikostnader per kvadratmeter (kr) ¹	kr	162,0		129,0		113,0		123,0	

¹ Før 2017 har dette tallet blitt beregnet ut i fra samlet areal av de utvalgte (fylkes)kommunale formålsbyggene kommunen eier og leier. Her ser vi kun utgiftene opp mot arealet kommunen eier.

Enhetens oppgaver innenfor dette området omfatter drift og vedlikehold av kommunens bygningsmasse. Det er en overordnet utfordring å utbedre store deler av takene på flere av kommunens bygninger, spesielt takene på Sørvågen skole «gammel del», hvor det er betydelige lekkasjer. Serviceboliger, Sørvågen har fått nytt tak i 2014 og servicebolig Reine i 2017.

I løpet av 2018 ble en utleiebolig solgt.
Sørvågen skole bør tilrettelegges bedre for handicappede.

Status /utfordringer: kommunalt utstyr, biler teknisk drift

Teknisk drift disponerer i dag 2 biler. En bil ble innkjøpt i 2016. Toyota Hiace, 2007 modell, er 11 år, og på sikt bør den skiftes ut. I tillegg bruker ansatte privat bil mot kjøregodtgjøring. I tillegg er det periodevis behov for en bil- tilhenger.

Status /utfordringer: havner /kaier, flytebrygger

Kommunen har en hovedkai, Reine ytre havn, samt 3 mindre kaier, Rostad, Kirkefjord, Å. Flytebrygger er etablert på Hamnøy, Vindstad, Reine og Sørvågen. Promenade-kai er bygget i Reine indre havn. Teknisk drift har tilsyn og vedlikehold av disse. Det er registrert flere båtanløp de siste år som en følge av økt turisme. Reine Havn er godkjent ISPS havn med godkjenning frem til 2020. For videre drift er det nødvendig med sikring av pullert. Vindstad flytebrygge er den som ligger mest utsatt til i forhold til vær og vind. Utskifting av kjettinger på Vindstad ble utført i 2017, øvrige kjettinger og fortøyninger til flytebryggene må prioriteres. Flytebrygga på Hamnøy er i dårlig stand, men Moskenes kommune har nå fått tilsagn om midler til ny flytebrygge på Hamnøy (statsbudsjett 2019). Her må påregnes egenkapital for å realisere dette.

Status/utfordringer: Sørvågen skole uteareal

Skolens uteområde trenger sårt opprusting. Typegodkjente lekeapparater må monteres, da dagens lekeapparater ikke er godkjent i henhold til HMS. Fotballmål, basketstativ er også noe som sårt trengs. På selve bygget bør der skiftes vinduer, kledning på vegg ved gamle skolekjøkkenen mot skolebanen. Utskifting av ventilasjonsaggregat i midtfløyen er foretatt i 2018.

Nybygg og den gamle delen har vært utsatt for gjentatte lekkasjer, hovedsak fra tak.

Sørvågen barnehage

Bygget trenger maling både innvendig og utvendig. Varmepumpe er montert for 10 år siden, og trenger gradvis utskifting.

Nytt gjerde i østre del av utearealet må prioriteres for å sikre området.

Brannører og vinduer er skiftet i 2018 i henhold til pålegg etter branntilsyn.

Moskenes Sykehjem

Bygget trenger utvending maling og pasientrom er nedslitte og trenger oppussing.

Moskenes sykehjem har oljetank som i 2019 må skiftes ut. Da det ikke lenger er tillat fyring med olje. Arbeidet med innhenting av kostnader til nytt ventilasjonssystem er igangsatt, men pr. dato er ikke beløp klart (antatt kostnad 1-1.2 mil). Det vil her bli søkt Enova om tilskudd.

13. Bosetting av flyktninger - prosjekt

Moskenes kommune vedtok i 2016 å bosette 20 personer.

I løpet av 2016 ble 18 personer bosatt, 2017 ble 3 personer bosatt + 5 på familiegjenforening.

Totalt sett ble det bosatt 26 personer.

Bosettingsprosjektet ble startet opp i august 2016 og er i prinsipp rammefinansiert fra Staten. Kommunen får penger i fem år etter en modell slik som vist på figuren nedenfor.

Status og utviklingstrekk

Utgangspunktet var at kommunen skal bosette og integrere de 26 personene som er kommet til kommunen.

Innenfor den økonomiske rammen skal kommunen gjennomføre integreringstiltak slik at bosettingsprosjektet blir vellykket.

Pr 29.10.2018 er 9 personer på introduksjonsprogram, 3 personer er videre i utdanning, 3 personer har flyttet grunnet sekundærbosetting i annen kommune, 3 personer er ferdig på introduksjonsprogram.

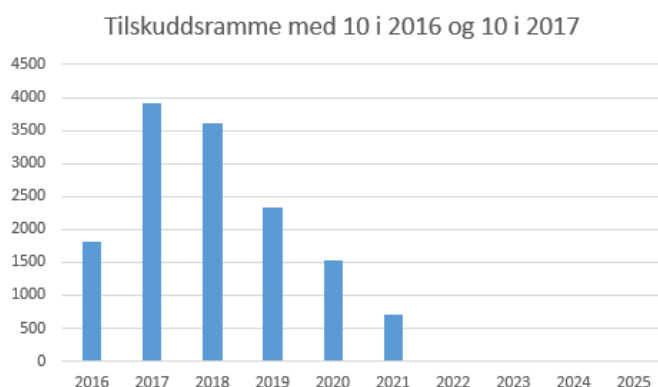
Den økonomiske rammen for integreringsarbeidet er på ca 14 mill kr fordelt over fem år.

I tillegg kommer midler til voksenopplæring / norskundervisning for innvandrere. Ved sekundærbosetting går midlene til den nye kommunen, både integreringstilskudd og midler til norskopplæring.

Moskenes kommune vil motta ca 14 mill kr i årene 2016 – 2021 for bosetting av 20 flyktninger.

Det statlige tilskuddet til bosetting av flyktninger kommer som persontilskudd og satsen er høyest de to første årene.

De siste to åra er summen kommet ned på et lavere nivå og da forventes det at innvandrere skal være integrert inn i skolegang eller arbeid og være selvforsørget.

Det legges opp til bosettingsprosjektet videreføres til 15. august 2019. Det betyr en forlengelse av stillingen som flyktningekoordinator med 1 år.

Dette gjøres fordi det er svært viktig at de resultatene som er oppnådd så langt i prosjektet kan sikres. Forutsetningen er at alle tiltak gjennomføres innenfor rammen av statlig finansiering.

Kommunen har utført bosetting og jobber med kvalifisering, noen har behov og rett til mer kvalifisering med inntil 1 år ekstra.

Dette var et moment som var usikkert ved bosetting.

Det er rimelig å anta at noen kan flytte fra kommunen for å ta videre utdanning eller arbeid.

Mål/premiss for budsjett- og økonomiplanperioden

Målet med bosettingsprosjektet er å integrere nye innbyggere til Moskenes. Kommunen mottar statlige tilskudd til prosjektet og budsjettmessig er det et mål at prosjektet skal gi et lite utbytte tilbake til kommunen. Det betyr at etter den første introduksjonen så må man styre prosjektet økonomisk.

14. Brann

Brannvesenet i Moskenes drives i samarbeid med Flakstad og Vestvågøy. Brannsjefen er plassert på Leknes. Nedenfor er det vist en tabell som viser en del nøkkeltall for Moskenes sammenlignet med andre kommuner og Norge samlet sett.

Nøkkeltall	Enhet	Moskenes		Kostragruppe 05		Landet uten Oslo	
		2017	+	2017	+	2017	+
Brutto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (1000 kr)	1000 kr	1 738		1 880		1 153	
Brutto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger, konsern (1000 kr)	1000 kr	1 738		1 544		929	
Brutto driftsutgifter funksjon 338 per innbygger, konsern (1000 kr)	1000 kr	0		337		224	
Netto driftsutgifter til funksjon 338 og 339 pr. innbygger, konsern (kr)	kr	1 382		1 425		822	
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger, konsern (kr)	kr	-212		56		57	
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger, konsern (kr)	kr	1 594		1 369		765	
Årsverk i brann- og ulykkesvern per 1000 innbyggere (årsverk)	årsverk	0,49		..		0,71	
Årsverk til forebygging, funksjon 338, per 1000 innbyggere (årsverk)	årsverk	0,33		..		0,25	
Årsverk til beredskap, funksjon 339, per 1000 innbyggere (årsverk)	årsverk	0,16		..		0,46	
Antall bygningsbranner (antall)	antall	1		48		2 711	
Antall A-objekt med tilsyn i løpet av året (antall)	antall	2		281		9 745	

Det har vært utfordringer med rekruttering innenfor flere områder. I 2018 har flere fått feiet piper enn snittet, men færre enn gjennomsnittet har fått gjort tilsyn på grunn av utfordringer med rekruttering.

Brannvesenet har bedt om en betydelig økning i budsjettet for 2019. Deres forslag for Moskenes er i sin helhet lagt inn i budsjettet. På anmodning er det kommet et alternativt budsjett med et vesentlig lavere kostnadsnivå. Så snart dette er nærmere avklart og vurdert, vil det bli lagt frem for politisk behandling og da som et innsparingstiltak.

Del 4 - Investeringer i økonomiplanperioden 2018 - 2021

På grunn av den stramme økonomien, har den viktigste oppgaven i rådmannens budsjettprosess

vært å finne fram til forslag som kan bidra til et budsjett og en økonomiplan i balanse. Dette dreier seg nødvendigvis om å finne fram til tiltak som bidrar til nedstyring / effektivisering av driften.

Så lenge kommunen skal dekke akkumulert underskudd så har ikke kommunen egne midler å sette inn for investeringer /nye vesentlige oppgaver/tiltak.

Det betyr at en ikke kan gjennomføre alle de tiltak som er ønskelige.

Prioriterte tiltak som er med i Økonomiplan 2019 – 2022

Etterfølgende tabell viser vedtatte og nye investeringsprosjekter i perioden. I tillegg til disse prosjektene er det i økonomiplanen også lagt inn 1.325 mill. kr til pålagt egenkapitaltilskudd i KLP og videretildelingslån (Husbanken).

Kostnad	2019	2020	2021	2022
Egenkapitaltilskudd KLP	405.000	405.000	405.000	410.000
Videre utlån	650.000	650.000	650.000	650.000
Uteområdet Sørpågen skole	120.000			
Skilting veinavn	150.000			
Tak Sørpågen skole	600.000			
Serviceboliger, Sørpågen: Sjøppelrom				
Utskifting av oljetank Sykehjem	1.000.000			
Tilrettelegging parkering Reine Ytre havn	100.000			
Toaletter LAS	300.000			
Flytebrygge Hamnøy	600.000			
Tilrettelegging for funksjonshemmede Sørpågen skole - konsulentbistand	500.000			
SUM	4.425.000	1.050.000	1.055.000	1.060.000

Kommentarer til investeringsprosjekter som foreslås gjennomført i 2019

Skilting veinavn

Kommunestyret har fastsatt navn på alle veier og gater (husnummer), og nå gjenstår skilting av vedtatte veinavn.

Moskenes Sykehjem

Lovpålagt utskifting av oljetank, nytt ventilasjonssystem.

Uteareal Sørpågen skole

Det planlegges å gjøre noe med utearealet. De gamle apparatene som ikke er godkjent må rives, og vi ønsker å få opp nye.

Tilrettelegging for handicappede elever

I første omgang gjelder dette konsulentbistand.

Toaletter LAS

Vedtatt Moskenes kommunestyre 025/18. Gjelder 300.000 i 2018 og 300.000 i 2019.

Tak Sørvågen skole

Taket i mellomdelen på skolen er ikke tett, og det må utbedres for å hindre at vannet renner inn.

Serviceboliger Sørvågen, søppelrom

Når det ikke er mulig å bruke bod i bygget til dette formålet, må nytt søppelskur bygges. Avstand fra bygget min. 5 meter i henhold til KLP. Dette er i budsjettet fra 2017, men ble ikke regulert tilbake på tross av at arbeidet ikke startet da.

Flytebrygge Hamnøy

Jfr: vedtak og tildeling av tilskudd.

Tilrettelegging Reine Havn.

Pga. salg av areal må nye areal tilrettelegges.

I tillegg er det oppdaget muggsopp ved Sørvågen skole. Vi vet enda ikke omfanget av dette, og vi vil måtte komme tilbake til det når vi vet mer.

Tiltak som ikke er med i Økonomiplan 2019 – 2022

I tabellen under framkommer prosjekter som hver for seg er ønskelige i forhold til ordinært vedlikehold, men som det av hensyn til kommunens økonomi ikke er funnet rom for i økonomiplanen 2019-2022:

Kostnad	2019	2020	2021	2022
Asfaltering av veier	300.000	280.000	280.000	280.000
Servicebolig Sørvågen: Pusse opp leiligheter, søppelrom	100.000	60.000		
Sørvågen skole: Bordkledning, vinduer, fasade sør.		260.000		
Rådhus, sikre nedgang teknisk rom	65.000			
Sørvågen barnehage: varmpumpe, maling utvendig	35.000	35.000	30.000	
Serviceboliger, Reine: Pusse opp fellesarealer		100.000		
Eldreboliger, Reine: Skifte vinduer, kledning, dører	120.000	120.000	120.000	

Eldreboliger, Reine: Nye kjøkkeninnredninger		120.000		
Serviceboliger, Sørvågen: Pauserom for ansatte		280.000		
Moskenes sykehjem: maling, utvendig, pasientrom	60.000	100.000	100.000	100.000
Eldreboliger, bryggodden: Skifte tak, beslag.				400.000
Reine barnehage: Nytt tak.				300.000
Sørvågen barnehage: Skifte 4 stk. vinduer.		40.000	25.000	
Sørvågen skole: Uteareal.		25.000	25.000	
Ungbo, Reine 13/154: Nytt tak		225.000		
Ungbo, Reine 13/145: Nytt tak			210.000	
Ungbo, Reine: Maling utvendig				50.000
Moskenes sykehjem: Pusse opp pasientrom				130.000
Moskenes sykehjem: Tak.				400.000
SUM	680.000	1645.000	790.000	1.660.000

Obligatoriske hovedoversikter

Budsjettskjema 1 A- drift

Beskrivelse	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Moskenes			
Skatt på inntekt og formue	-28 995 134	-27 657 000	-28 913 000
Ordinært rammetilskudd	-51 000 212	-50 369 000	-52 078 000
Skatt på eiendom	-6 904 508	-6 800 000	-6 500 000
Andre direkte eller indirekte skatter	-35 570	0	0
Andre generelle statstilskudd	-506 424	-6 090 325	-3 320 894
Sum frie disponible inntekter	-87 441 848	-90 916 325	-90 811 894
Renteinntekter og utbytte	-1 277 122	-982 000	-817 000
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	4 347 103	3 825 140	4 770 000
Avdrag på lån	4 790 005	4 530 000	4 530 000
Netto finansinntekter/-utgifter	7 859 986	7 373 140	8 483 000

Beskrivelse	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Dekning av tidl års regnskm merforbruk	0	0	3 500 000
Til bundne avsetninger	4 105 239	789 192	1 491 960
Bruk av tidl års regnskm mindreforbruk	-501 807	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-192 480	-109 519	-110 662
Bruk av bundne avsetninger	-2 384 876	-1 799 038	-2 174 524
Netto avsetninger	1 026 076	-1 119 365	2 706 774
Til fordeling drift	-78 555 786	-84 662 550	-79 622 120
Sum fordelt til drift fra skjema 1B	81 493 624	84 662 550	79 622 120
Merforbruk/mindreforbruk	2 937 838	0	0

Budsjettskjema 1 B- drift

Beskrivelse	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
40 Administrativ styring og kontroll			
Utgifter	17 300 456	14 744 153	-39 991
Inntekter	-8 107 230	-1 257 586	-1 271 297
Netto fordelt til drift	9 193 226	13 486 567	-1 311 288
70 Politisk styring og kontrollorganer			
Utgifter	1 249 579	1 288 950	1 509 561

Beskrivelse	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Inntekter	-22 244	0	0
Netto fordelt til drift	1 227 335	1 288 950	1 509 561
50 Oppvekst/ kultur			
Utgifter	22 152 310	23 989 314	24 082 828
Inntekter	-5 620 822	-3 876 592	-3 361 016
Netto fordelt til drift	16 531 488	20 112 722	20 721 812
20 Pleie og Omsorgsetat			
Utgifter	70 444 909	59 163 819	67 878 173
Inntekter	-22 514 068	-18 231 200	-19 286 200
Netto fordelt til drift	47 930 841	40 932 619	48 591 973
30 Sosiale tjenester/ NAV			
Utgifter	1 449 569	1 769 410	1 916 814
Inntekter	-425 986	-435 000	-450 000
Netto fordelt til drift	1 023 583	1 334 410	1 466 814
80 Skatt, ramme og finans			
Utgifter	4 885 161	6 674 885	7 449 963
Inntekter	-6 368 270	-6 215 100	-6 698 890
Netto fordelt til drift	-1 483 109	459 785	751 073
60 Teknisk etat			
Utgifter	14 846 197	12 862 597	13 638 792
Inntekter	-7 859 097	-5 815 100	-5 746 617
Netto fordelt til drift	6 987 100	7 047 497	7 892 175
Investering			
Utgifter	83 768	0	0
Inntekter	-608	0	0
Netto fordelt til drift	83 160	0	0

Budsjettskjema 2 A- investering

Beskrivelse	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Moskenes			
Investeringer i anleggsmidler	4 117 075	0	3 370 000
Utlån og forskutteringer	1 650 000	0	650 000
Kjøp av aksjer og andeler	365 269	0	405 000
Avdrag på lån	6 398 717	0	0
Avsetninger	1 209 474	0	0
Årets finansieringsbehov	13 740 535	0	4 425 000
Bruk av lånemidler	-1 884 334	0	0
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-4 896 415	0	0
Tilskudd til investeringer	-1 546 222	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-459 882	0	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-1 799 314	0	-650 000
Andre inntekter	-1 190 000	0	0
Sum ekstern finansiering	-11 776 167	0	-650 000
Bruk av tidligere års udisponert	-4 128 807	0	0
Bruk av avsetninger	-5 364 051	0	-3 775 000
Sum finansiering	-21 269 025	0	-4 425 000
Udekket/udisponert	-7 528 490	0	0

Budsjettskjema 2 B- investering

	Beskrivelse	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
311	Hjemmesykepleie			
	Investeringer i anleggsmidler	354	0	0
318	Institusjon			
	Investeringer i anleggsmidler	177	0	0
903	Uteareal Sørpågen Skole			
	Investeringer i anleggsmidler	0	0	120 000
904	Tak Sørpågen skole			
	Investeringer i anleggsmidler	0	0	400 000
947	Velferdsteknologi			
	Investeringer i anleggsmidler	0	0	250 000
948	Trådløst nett Reine sykehjem			
	Investeringer i anleggsmidler	0	0	250 000
965	Skifting av tak, Servicebolig Reine			
	Investeringer i anleggsmidler	254 892	0	0
969	Reinebringen-sikring			
	Investeringer i anleggsmidler	775 211	0	0
971	Skilting veinavn			
	Investeringer i anleggsmidler	27 833	0	150 000
972	Digitalisering ledningsnett VA			
	Investeringer i anleggsmidler	26 898	0	0
974	Brannbil			
	Investeringer i anleggsmidler	1 431 710	0	0

	Beskrivelse	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
975	Sørvågen Barnehage			
	Investeringer i anleggsmidler	1 600 000	0	0
977	Ombygging for funksjonshemming Sørvågen skole			
	Investeringer i anleggsmidler	0	0	500 000
978	Fjerning oljetank			
	Investeringer i anleggsmidler	0	0	1 000 000
979	Flytebrygge Hamnøy			
	Investeringer i anleggsmidler	0	0	600 000
980	Tilrettelegging Reine ytre havn			
	Investeringer i anleggsmidler	0	0	100 000

Økonomisk oversikt drift

Beskrivelse	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Moskenes			
Brukerbetalinger	-3 161 584	-4 403 200	-3 866 200
Andre salgs- og leieinntekter	-9 214 068	-7 007 944	-6 713 644
Overføringer med krav til motytelse	-31 570 055	-17 992 342	-19 014 066
Rammetilskudd	-51 000 212	-50 369 000	-52 078 000
Andre statlige overføringer	-506 424	-6 090 325	-3 320 894
Andre overføringer	-462 700	-230 000	-230 000
Skatt på inntekt og formue	-28 995 134	-27 657 000	-28 913 000
Eiendomsskatt	-6 904 508	-6 800 000	-6 500 000
Andre direkte og indirekte skatter	-35 570	0	0
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-131 850 255	-120 549 811	-120 635 804
Lønnsutgifter	56 654 701	61 708 168	61 284 625
Sosiale utgifter	9 437 290	13 314 704	13 491 184
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	14 278 927	13 808 938	-1 362 499
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	40 231 457	22 417 918	33 018 140
Overføringer	5 477 514	2 996 300	3 273 800
Avskrivninger	6 332 060	6 197 100	6 680 890
Fordelte utgifter	-1	8	-309 220
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	132 411 948	120 443 136	116 076 920
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	561 693	-106 675	-4 558 884
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-1 277 122	-982 000	-817 000
Mottatte avdrag på utlån	-177 857	0	0
SUM EKSTERNE FINANSINNEKTER (E)	-1 454 979	-982 000	-817 000
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	4 347 103	3 825 140	4 770 000
Avdrag på lån	4 790 005	4 530 000	4 530 000
Utlån	0	50 000	50 000

Beskrivelse	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	9 137 108	8 405 140	9 350 000
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	7 682 129	7 423 140	8 533 000
Motpost avskrivninger	-6 332 060	-6 197 100	-6 680 890
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	1 911 762	1 119 365	-2 706 774
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	-501 807	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-192 480	-109 519	-110 662
Bruk av bundne fond	-2 384 876	-1 799 038	-2 174 524
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-3 079 163	-1 908 557	-2 285 186
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	3 500 000
Avsetninger til bundne fond	4 105 239	789 192	1 491 960
SUM AVSETNINGER (K)	4 105 239	789 192	4 991 960
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	2 937 838	0	0

Økonomisk oversikt investering

Beskrivelse	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Moskenes			
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-3 879 295	0	0
Andre salgsinntekter	-20 000	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-286 011	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-459 882	0	0
Statlige overføringer	-600 000	0	0
Andre overføringer	-946 222	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-1 170 000	0	0
SUM INNTEKTER (L)	-7 361 410	0	0
Lønnsutgifter	173 338	0	0
Sosiale utgifter	34 762	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i kommunal tj.prod.	2 851 385	0	3 370 000
Kjøp av varer og tj som erstatter kommunal tj.prod	597 708	0	0
Overføringer	459 882	0	0
SUM UTGIFTER (M)	4 117 075	0	3 370 000
Avdragsutgifter	6 398 717	0	0
Utlån	1 650 000	0	650 000
Kjøp av aksjer og andeler	365 269	0	405 000
Avsetninger til bundne fond	1 209 474	0	0

Beskrivelse	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER (N)	9 623 460	0	1 055 000
FINANSIERINGSBEHOV (O = M+N-L)	6 379 125	0	4 425 000
Bruk av lån	-1 884 334	0	0
Salg av aksjer og andeler	-1 017 120	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-1 513 303	0	-650 000
Bruk av tidligere års overskudd	-4 128 807	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-365 269	0	-3 775 000
Bruk av bundne investeringsfond	-4 998 782	0	0
SUM FINANSIERING (R)	-13 907 615	0	-4 425 000
UDEKKET/UDISPONERT (S = O-R)	-7 528 490	0	0